

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

**Ekonomické a sociální aspekty extrémistického hnutí ve vybraných
regionech ČR**

Tereza Becková

**Bakalářská práce
2014**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tereza Becková**
Osobní číslo: **E10376**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Ekonomika pro kriminalisty**
Název tématu: **Ekonomické a sociální aspekty extrémistického hnutí ve vybraných regionech ČR**
Zadávací katedra: **Ústav ekonomických věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je se zaměřit na deskripci vývoje extrémistického hnutí ve vybraných regionech ČR se zaměřením na jejich ekonomickou a sociální komparaci. Zároveň bude v práci provedena analýza tendencí a aspektů vedoucích ke vzniku a existenci extrémistických hnutí.

Zásady:

- Deskripce základních pojmů.
- Teoretická východiska extremismu a terorismu.
- Extremistické politické strany v ČR.
- Vliv extremismu na vybrané regiony.
- Komparace vybraných regionů.

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

BRZYBOHATÝ, M. Terorismus. 1. vyd. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670412.
DANICS, Š. a KAMÍN, T. Extremismus, rasismus a antisemitismus. 1. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005, 114 s. ISBN 80-725-1204-8.
DEMJANČUK, N. Vzdělání a extremismus. 1. vyd. Praha: Epoque, 2005, 133 s. ISBN 80-863-2883-X.
CHARVÁT, J. Současný politický extremismus a radikalismus. 1. vyd. Praha: Portál, 2007, 183 s. ISBN 978-807-3670-986.
CHMELÍK, J. Symbolika extremistických hnutí. 1. vyd. Praha: Armex, 2000, 113 s. ISBN 80-862-4414-8.
MAREŠ, M. Pravicový extremismus a radikalismus v ČR. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2003, 655 s. ISBN 80-865-9845-4.
PORADA, V., DANICS, Š. a PLECITÝ, V. Extremismus - jeho kořeny, projevy a východiska řešení: (sborník). 1. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001, 268 s. ISBN 80-7251-088-6.
ZBOŘIL, Z. Krize, vize a realita české politiky: úvahy nad inscenovanou skutečností. 1. vyd. Praha: Evropský literární klub, 2002, 144 s. ISBN 80-863-1632-7.

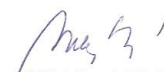
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Zdeněk Řízek
Ústav ekonomických věd

Datum zadání bakalářské práce: 1. října 2013
Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2014

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. října 2013

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Bohumíně dne 20. 4. 2014

Tereza Becková

PODĚKOVÁNÍ:

Chtěla bych velice poděkovat panu Ing. Zdeňku Řízkovi, Ph.D. za jeho čas, ochotu a pomoc při vypracovávání této bakalářské práce. V neposlední řadě též za odborné konzultace a výtečné rady. Poděkování také patří rodině, která mě podporovala a hlavně všem korespondentům, kteří si našli čas pro vyplnění dotazníkového šetření.

ANOTACE

Bakalářská práce „Ekonomické a sociální aspekty extrémistického hnutí ve vybraných regionech ČR“ se zabývá extremismem všeobecně, terorismem a také rasismem. Objevují se zde aspekty ekonomické, jako je nezaměstnanost a průměrná hrubá mzda, tak i aspekty sociální, do kterých spadá vzdělání populace. Tato problematika se snaží zachytit názory a postoje Čechů v jednotlivých krajích vůči menšinám.

KLÍČOVÁ SLOVA

Extremismus, terorismus, rasismus, teroristický útok, ekonomické aspekty, sociální aspekty

TITLE

Economic and social aspects of extremist movements in specific regions of the Czech Republic

ANNOTATION

Bachelor's work „Economic and social aspects of ultra upheaval in selected regions of Czech republic“ is concerned with ultra upheaval broadly, by terrorism and racism as well. Here appears the economical aspects, for example unemployment and average gross wage, and social aspects too, including population education. This issue is seeking to catch opinions and attitudes of Czech people in single regions in relation to the minorities.

KEYWORDS

Extremism, terrorism, racism, terrorist attacks, economic aspects, social aspects

OBSAH

ÚVOD.....	9
1 DESKRIPTCE ZÁKLADNÍCH POJMŮ	11
1.1 EXTREMISMUS	11
1.1.1 <i>Politický extremismus</i>	12
1.1.2 <i>Náboženský extremismus</i>	13
1.1.3 <i>Enviromentální extremismus</i>	14
1.1.4 <i>Národnostní extremismus</i>	14
1.1.5 <i>Situační extremismus</i>	14
1.2 ZDROJE EXTREMISMU	15
1.3 FUNDAMENTALISMUS.....	16
1.4 RADIKALISMUS.....	16
1.4.1 <i>Radikál X extremistá</i>	20
1.5 TERORISMUS.....	21
1.5.1 <i>Historický vývoj terorismu</i>	22
1.5.2 <i>Terorismus v České republice po 1989</i>	23
1.5.3 <i>Teroristický útok</i>	25
1.5.4 <i>Protiteroristické opatření</i>	27
2 VAZBY MEZI TERORISMEM A EXTREMISMEM	29
3 VZTAH EXTREMISTICKÝCH EKONOMICKÝCH A SOCIÁLNÍCH ASPEKTŮ V ČR OPROTI MORAVSKOSLEZSKÉMU KRAJI.....	30
3.1 HRUBÁ PRŮMĚRNÁ MĚSÍČNÍ MZDA	30
3.2 NEZAMĚSTNANOST	31
3.3 VZDĚLANOST.....	33
3.4 KRIMINALITA S EXTREMISTICKÝM PODTEXTEM.....	37
3.5 NEJSLEDOVANĚJŠÍ A NEJZNÁMĚJŠÍ TRESTNÝ ČIN V POSLEDNÍCH LETECH S EXTREMISTICKO-RASISTICKÝM PODTEXTEM V ČR	38
3.6 SHRnutí.....	39
3.7 METODIKA A TECHNICKÉ VÝZKUMY	40
4 PRAKTICKÁ ČÁST	43
4.1 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	43
ZÁVĚR.....	51
POUŽITÉ ZDROJE	53
SEZNAM PŘÍLOH.....	56

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Model složitosti vazeb „ultrapravice“ a „ultralevice“	21
Tabulka 2: Typologie terorismu	22
Tabulka 3: Hrubá průměrná měsíční mzda v krajích ČR za rok 2007 - 2013.....	31
Tabulka 4: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých krajích za rok 2005 - 2013 v %	32
Tabulka 5: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých krajích za první čtvrtletí roku 2014 v %	32
Tabulka 6: Základní vzdělání v letech 2005/2006 - 2012/2013.....	33
Tabulka 7: Středoškolské vzdělání v letech 2005/2006 - 2012/2013.....	34
Tabulka 8: Vzdělání v konzervatořích v letech 2005/2006 - 2012/2013	35
Tabulka 9: Vyšší odborné vzdělání v letech 2005/2006 - 2012/2013.....	35
Tabulka 10: Vysokoškolské veřejné vzdělání v letech 2007/2008 - 2012/2013.....	36
Tabulka 11: Vysokoškolské soukromé vzdělání v letech 2005/2006 - 2012/2013.....	37
Tabulka 12: Trestné činy s extremistickým podtextem v letech 2010 - 2013.....	38

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obrázek 1: Graf popisující trestné činy s extremistickým podtextem v krajích v letech 2010 - 2013	38
---	----

ÚVOD

Extremismus je velice rozšířený. Je to termín, se kterým se setkáváme na každém kroku. Proto jsem si toto téma vybrala, ke své práci. Velice mě zaujalo a mohu tímto prozkoumat tajemství koutů celého toho tématu. Extremismus je také sociálním a ekonomickým aspektem. Zejména z těchto hledisek bude v mé práci zkoumán.

Tento pojem je doprovázen souhrnem radikálních postojů určitých skupin společnosti napadající jiné sociální skupiny, většinou občany s jinou barvou pleti, než jsou oni sami. Pro společnost, je tento pojem nejpoužívanější. Obvykle se tímto pojmem označují věci, které nejsou normální, morální nebo se pod tímto pojmem skrývá trestná činnost, kterou společnost nechce nebo nemůže tolerovat. Jde tedy o názor jednotlivců. Extremista nemá zájem o kompromisy a tyto normy odmítá.

Extremismus je také termín, kterým je označováno jednání či ideologie jedince nebo společnosti. Tyto osoby neuznávají a porušují etické, právní a společenské standardy, také mohou být doprovázené násilím, agresivitou (fyzickou či psychickou), sociální, náboženskou, rasovou nebo jinou nenávistí.

První kapitolou v mé bakalářské práci bude vysvětlení několika pojmů, které úzce souvisejí s výrazem extremismus. Zaměřuje se zejména na extremismus samotný, na jeho rozdělení a třídění. Celá tato kapitola pojednává o směrech, které se řadí také do extremismu jako například fundamentalismus a terorismus nebo s nimi sdílejí nějaké základní vlastnosti. Některé směry se do extremismu promítají, jako například radikalismus či rasismus.

Druhá kapitola bude vysvětlovat pojem terorismus a zároveň jak s extremismem souvisí. Jeho historický vývoj a vztah k České Republice po roce 1989. Dále se tato kapitola zaměří na teroristické útoky.

Třetí a tedy poslední kapitola bude zachycovat extremismus z finančního a sociálního hlediska. Bude se snažit vysvětlit, které regiony, jsou nejvíce postiženy. Také se zaměří na faktory, které na toto téma působí.

Dále se tato kapitola zaměří na trestné činy s extremistickým podtextem ve všech krajích za poslední roky. Zdůrazní jeden z mnoha závažných trestných činů s tímto kontextem, který se stal před pěti lety.

Praktická část byla zaměřena na problematiku rasismu a extremismu v různých regionech. Na dotazníkovém šetření se zúčastnilo 153 osob z celé České Republiky a vyslovili své názory.

Cílem mé bakalářské práce je zaměření na deskripci vývoje extrémistického hnutí ve vybraných regionech ČR se zaměřením na jejich ekonomickou a sociální komparaci. Zároveň bude také provedena analýza tendencí a aspektů vedoucích k etniku a existenci extrémistických hnutí. Aby mohlo být cíle dosaženo, byl využit mnou vytvořený dotazník týkající se současné situace extremismu a rasismu v České Republice.

1 DESKRIPCE ZÁKLADNÍCH POJMŮ

V následující kapitole bude vysvětleno a objasněno několik základních pojmů, které pomohou k pochopení dané problematiky.

1.1 Extremismus

Extremismus je v dnešní moderní době velice používaný výraz a to i přes to, že vůbec nepatří k novým termínům v českém slovníku. Je těžké tento pojem jednoznačně definovat. Každá osoba se zařadí do té skupiny, která mu nejvíce vyhovuje, bez ohledu na to, zda je pro něho ta nejlepší. Jednou z nich je vnímat extremismus jako skulinu, do které se může jedinec schovat, když nesouhlasí s názory většiny. Do jiných se vkládá jeho násilné či extrémistické chování.

Příkladem je ministerstvo vnitra, které má svou vlastní definici pro rozlišení pojmu extremismu. Podle nich, jsou pod pojmem extremismus označovány vyhraněné ideologické postoje, které vybočují z ústavních zákonných norem, vyznačují se prvky netolerance a útočí proti základním demokratickým ústavním principům, jak jsou definovány v českém ústavním pořádku. Mezi tyto principy patří:

- úcta k právům a svobodám člověka a občana (čl. 1 Ústavy),
- svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát (čl. 1 Ústavy),
- nezměnitelnost podstatných náležitostí demokratického právního státu (čl. 9 odst. 2 Ústavy),
- svrchovanost lidu (čl. 2 Ústavy),
- volná soutěž politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů (čl. 5 Ústavy),
- ochrana menšin při rozhodování většiny (čl. 6 Ústavy),

svoboda a rovnost lidí v důstojnosti a právech, nezadatelnost, nezcizitelnost, nepromlčitelnost a nezrušitelnost základních práv a svobod bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národního a sociálního původu, příslušnosti k národnosti nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení (čl. 1, čl. 3 Listiny základních práv a svobod). [7]

Myšlení této skupiny lidí popsal Danics ve své publikaci v několika bodech:

- Víra v existenci absolutní pravdy a vědomí osobního poznání této pravdy,
- z toho pramení nereálné hodnocení dané politické situace,
- totální a mobilizační kritika všeho stávajícího,
- sklon k dogmatismu a nesnášenlivost vůči odlišným názorům,
- často využívají populismu a ideově-politickou manipulaci,
- vyhrocují problémy ve společnosti a konfrontují je se státní mocí,
- v oblasti politiky jsou potom vytvářeny na základě různých ideových koncepcí a doktrín obrazy nepřátel,
- vytvářejí konspirativní teorie,
- odmítají pluralitu a vůbec celý systém zastupitelské demokracie. [12]

1.1.1 Politický extremismus

Krajně radikálně politický postoj, založený na odmítání základních principů a hodnoty společnosti. Zaměřuje se na odstranění politických vůdčích stran a cílem je získat část státní moci či podílet se na státních rozhodnutích. Extremismus se rozděluje do tradičně známých tří forem. Jsou to pravicový, levicový, ale existuje také třetí forma a tou je extremismus středový. Charakteristiky jednotlivých forem:

Pravicový extremismus – tento druh extremismu normálně vychází z nenávisti k odlišné rasové skupině (rasismus) a druhové nerovnosti ve společnosti. Ideologicky to znamená vytvoření jedné rasové skupiny a tím zajistit rasovou čistotu, což je vytvoření jedné společnosti stejné rasy.

Levicový extremismus – tak jako pravicový usiluje o vytvoření jedné nové společnosti. Toto seskupení by mělo být založeno na rovnosti občanů. Nikdo není individuální, odstraňuje se kapitalismus a všichni jsou si v této společnosti rovni. Neexistuje nadřazenost jednoho jedince nad jiným.

Středový extremismus - představuje spojení některých principů proklamovaných pravicovým a levicovým extremismem. Základem jejich ideologie je rasismus, xenofobie, autoritářství a nacionalismus ve formě upřednostnění domácí politiky před politikou zahraniční (požaduje např. vystoupení z mezinárodních organizací a hospodářskou

soběstačnost). K prosazení svých cílů často používá mechanismy zastupitelské demokracie (volby, parlament), v rámci kterých se deklaruje jako nositel národních zájmů. Představitelem středového extremismu může být R.A.S.H.¹. [25]

1.1.2 Náboženský extremismus

Náboženským sektám je nejen v ČR v poslední době věnována zvýšená pozornost. Náboženské sekty, jinak označované jako náboženská hnutí, nové náboženské směry nebo pseudonáboženské směry mohou skutečně znamenat pro některé snáze manipulovatelné občany určité nebezpečí. Náboženská sekta je organizovaná skupina religiózně zaměřených lidí s dogmaticky nekonvenčními názory na úlohu a postavení člověka ve společnosti, založenými na kultu osobnosti, s výraznou psychickou manipulací osobnosti. Zaměřuje se na rozložení osobní identity jednotlivce, vedoucí až k vytvoření duševního otroctví a absolutní závislosti na vůdci sekty.

Je důležité rozeznat, které sekty jsou nebezpečné ať pro jednotlivce či celou společnost vzhledem k jejich možnému kriminálnímu jednání. Mezi nejznámější zástupce tzv. „netradičního náboženství“ patří hnutí Grálu, hnutí Haré Kršna, Imanuelité, církve Sjednocení – Moonovo hnutí, Boží děti, Satanismus, Scientologická církev, či Svědkové Jehovovi. Tato hnutí mají několik základních znaků:

- Absolutizace moci vůdce sekty.
- Cílevědomá regulace informací pro členy sekty.
- Respekt k autoritám není přijímán jako omezení vlastní vůle, ale většinou jako úleva.
- Sekty jsou většinou přísně organizovaný systém řízený shora dolů.
- Poslušnost je zcela dobrovolná, není přímo vynucována.
- Alternativou neposlušnosti je exkomunikace ze sekty.
- Opuštění sekty je v praxi téměř nemožné.
- Vysoká úroveň excitace (vybuzení, stimulace).
- Míra prokazované lásky je postupem času úměrná podávanému pracovnímu výkonu.

---

¹ R.A.S.H. - Red and Anarchist Skinheads – Skinhead, kteří jsou antifašisticky a levicově orientováni.

- Pocit viny je hnacím motorem, který způsobuje neuvěřitelné výkony členů sekty.
- Sekty cílevědomě budují ve svých členech představu nebezpečného nepřítele.
- Pocit výlučnosti a nadřazenosti sekty.
- Není legitimního důvodu sektu opustit. [16]

1.1.3 Enviromentální extremismus

Také nazývaný jako ekoterorismus. Ekologičtí teroristé sní o návratu k určitému druhu primitivní společnosti, která by absolutně nezatěžovala okolní prostředí, dokonce hovoří o lidech jako rakovině v životním prostředí Země. Zmiňují se dvě skupiny - „Anina Liberal Front“ – Hnutí za práva zvířat a „Earth First!“ – Země především! Na území ČR byl zatím jejich výskyt minimální. [16]

Má tendenci být antihumánní. Lidé jsou považováni za „rakovinu Země“. Je proti vědě a technice. Nepodložené názory přijímá navzdory faktům. Příkladem je nulová tolerance ke geneticky modifikovaným potravinám a k jaderné energii. Je proti podnikání. Všechny velké společnosti líčí jako nenasyté a korupční. Odmítá liberální demokratický trh, ale nenavrhuje životaschopnou alternativu zajištění materiálních potřeb pro šest miliard lidí. Je proti civilizaci. Stoupenci ekologického extremismu hlásají naivní vizi návratu k utopické rajské zahradě, která však nikdy neexistovala. Zapomínají například na to, že ještě před sto lety se lidé dožívali v průměru jen 35 let. [30]

1.1.4 Národnostní extremismus

Vědci bývá označován také jako extremismus etnický. V ČR je tento extremismus spíše zanedbatelný. Díky utlumení činnosti moravistů, kteří slibovali teroristický útok proti nepřiznivcům Moravy. Psalo se tak v dopisech osvobozené armády, které se vyskytovaly v rocích 1993 – 2001. Tento útok však nikdy nebyl realizován. [8]

1.1.5 Situační extremismus

Pod tímto označením jsou chápány takové útoky, jejichž rasový projev je důsledkem nečekané slovní šarvátky, sporu či nedorozumění, často pronášených pod vlivem požitého alkoholu. Typickým příkladem jsou tzv. hospodské hádky a spory, často

z malicherné příčiny, které končí slovními urážkami a nadávkami. Pokud jsou sporné strany opačné barvy pleti, začíná se spor jevit jako rasově motivovaný. V praxi je v některých případech snaha i tyto útoky, zejména jestliže mezi napadenými je Róm, rovněž hodnotit jako rasově motivovanou trestnou činnost. Trestných činů s takzvaným rasovým podtextem je povinným znakem skutkové podstaty rasový motiv, pohnutka, charakterizovaná nenávistí, záští vůči skupině obyvatel nebo jednotlivci pro jejich politické přesvědčení, národnost, rasu, vyznání, nebo jsou bez vyznání. [26]

1.2 Zdroje extremismu

Extremismus roste. Mohou za to nepříznivé podmínky (chudoba, nedostatečná zdravotní péče, výživa, vzdělání, zaměstnání), popírání základní lidských potřeb (pro bezpečnost, důstojnost, skupinová identita a politická participace), nekonečné zkušenosti ponížení a také rozšiřující se propast mezi tím, v co lidé věří, co si zaslouží a tím, čeho mohou dosáhnout. Volí tedy extrémní činy.

Extremismus je konstruován – má dvě formy. V první političtí představitelé těží z nepříznivých podmínek a podporují extremismus. Na druhé straně jsou dvě dominantní skupiny, které si snaží udržet moc a odolávají požadavkům na změnu.

Extremismus je emocionálního charakteru z těžkých pocitů – trvalé zkušenosti útlatku, nejistoty, ponížení, nelibost, ztráty a vzteků jednotlivců a skupin. Také se mohou jen cítit v souladu s těmito zkušenostmi. Proto extrémisté používají násilné, destruktivní strategie, ale ne proto, aby dosáhli životních cílů, ale protože mají pocit spravedlnosti. Extrémista se morálně slučuje s určitou skupinou a přijímá její pocity.

Extremismus je racionální strategií ve hře o moc – extrémistické akce jsou efektivní strategie pro získání a udržení moci v hierarchickém prostředí. Více extrémistů se spojí proti jednomu nepříteli.

Extremismus je vynořen z ideologie – extremismus je spojován s mýty a určitých smyslů. Může se jednat o systém víry. Například o zánik vládnoucích sil, potřeba vlastního očištění, božský postih strašného násilí. Mládež je obvykle ovlivňována ideologií své rodiny, vrstevníků či komunit.

Extremismus je patologická nemoc – je to nemoc, která se živí nad zničením života. Jde o nedostatek vlastní identity. Člověka stíhá nenávist a pocity pomsty.

Toto shrnutí však vyvolává řadu otázek. Jsou to odlišné jevy, které se řadí do jednoho slova „extremismus“? Nebo jsou všechny tyto faktory součástí určitého procesu, který může pracovat v různých kombinacích, které nakonec vedou k extremistickému činu. [2]

1.3 Fundamentalismus

Pojem se začal používat začátkem 20. století v souvislosti se vznikem protestantského hnutí v USA, jehož cílem byla příprava na brzký příchod Krista. Stoupenci hnutí byli spojeni společným odporem k tehdejším společenským jevům a vědeckým poznatkům. Silný odpor projevovali vůči kritikům Bible a zastáncům evoluční teorie. V letech 1909 – 1915 byly vydány publikace „The Fundamentals“ ohledně správného chápání Bible a příznivci těchto nejzákladnějších tezí se začali označovat jako fundamentalisti. Spojovacím článkem není pro fundamentalisty ideologie, mnohem důležitější je mentalita, vyznačující se černobílým viděním světa, přijímáním kategorických soudů, neústupností a nesnášenlivostí vůči odlišným názorům. Později se slovo fundamentalismus začalo používat obecně k označení strnulých a nepružných postojů, neuznávajících logickou argumentaci a nerespektující rozvoj poznání. Fundamentalisté neuznávají jinou pravdu než jen tu svou vlastní a osobují si právo hodnotit a odsuzovat nositele jiného názoru, což je doprovázeno velkou mírou nesnášenlivosti, omezenosti a tvrdosti. S projevy fundamentalismu je možné se setkat kdekoli a kdykoli, odlišné jsou pouze formy a intenzita závislá na kulturním, sociálním a politickém klimatu. Nejznámější je fundamentalismus islámský, pojem se začal používat v 70. letech v souvislosti s krvavými atentáty, únosy letadel a dalšími teroristickými činy. [6]

1.4 Radikalismus

Radikalismus je směr, teorie či hnutí usilující o zásadní, nekompromisní (často až extrémní) řešení problémů. Lze rozlišit hnutí, která jsou radikální buď svým cílem (teoretický radikalismus) nebo svými prostředky (praktický radikalismus). Přestože jsou radikální ideologie v první řadě záležitostí politických hnutí a stran, svého rozšíření v současnosti dosahují často díky průniku do subkultur mládeže. Často je spojován spíše s extravagantním zjevem jeho mladých přívrženců než s ideologickým rámcem jejich politických představ.

- **Hippies**

Vznik v padesátých letech 20. století v USA předznamenala generace tzv. beatníků, spisovatelů a intelektuálů spojujících umění s angažovanou politikou. Na jejich odkaz navázali v 60. letech hippies, hlásající mír, lásku a nenásilí. Jejich hlavním politickým tématem bylo odmítání války ve Vietnamu, odmítání rasismu a imperialismu. Od šedesátých let tak mládežnická hnutí a subkultury velmi často vymezují politicky a tvoří rezervoár sil pro radikální a extrémní politiku. Zároveň s hnutím hippies vznikaly v opozici hnutí skinheads a punk. [15]

- **Skinheads**

Vznik na konci 60. let 20. století v Anglii jako hnutí mladých, často nezaměstnaných mužů z dělnických předměstí. Jeho předchůdci byli z padesátých let původní angličtí Mods a přistěhovalci z Jamajky zvaní Rude Boys. Původní skinheads se skládali z černochů i bělochů – členové dělnické britské komunity, přičemž se občasně vymezovali vůči přistěhovalcům z Asie, zejména z Pákistánu. Rané hnutí skinheads nebylo rasistické v pravém slova smyslu, kapely hrály hudbu ska² nebo reggae³ spolu s černošskými rytmy. Nicméně se hnutí od počátku jevilo jako násilné a významná část se účastnila diváckého násilí ve skupině hooligans (příslušnost k tvrdému jádru fotbalových fanoušků byla pro skinheady typická).

Na začátku první poloviny let osmdesátých se hnutí začalo štěpit, aby se posléze pod vlivem politiky britské krajně pravicové strany British National Front rozdělilo do tří skupin – rasistické, nerasistické a antirasistické. Přestože se záhy všechny tyto skupiny rozšířily po celé Evropě, rasistická větev se stala nejvíce proslulou. Pro většinu lidí tak slovo skinhead stále znamená „rasista“ nebo „fašista“. [15]

- **Rasisté**

Do této skupiny spadají neofašisté a neonacisté. Neofašisté navazují na původní fašistické tradice, hlásí se v první řadě k nacionalismu, který pokládají za základ společenského uspořádání, a důležitý je pro ně boj proti imigrantům. Neonacisté oproti tomu navazují přímo na tradici hitlerovskou, pokládají se za árijce a nacionalismem opovrhují, důležitá je podle nich barva kůže, respektive správná krev a nejdůležitější je boj

---

² Ska – Hudební styl s kolísavým rytmem. Je rychlejší než reggae a velice často se kupí s jazzem či punkem. Vznik koncem 50. let na Jamajce.

³ Reggae – Hudební styl, úzce spjatý s blues, soulem a jazzem. Vznik během 60. let na Jamajce.

proti Židům. I když neonacisté a neofašisté hlásají odlišné ideje, cítí v sobě navzájem přirozené spojení. [15]

- **Nerasisté**

Nerasisté, tradiční skinheads a apolitičtí skinheads – všechny tyto skupiny navazují na původní, nepolitickou formu hnutí a odmítají extrémní politiku jak pravicovou, tak levicovou. Důležité jsou pro např. oblečení, hudba, fotbal a patriotismus, který ovšem někdy přerůstá spíše k nacionalismu a šovinismu. Část apolitických skinheads se kromě základních rysů ztotožňuje i s myšlenkami antikomunismu, což v kombinaci s nacionalismem vede často k příklonu k extrémní pravici. Na druhou stranu existuje řada antipolitických skinheads, hlásící se k antifašismu a argumentují tím, že se nejedná o politický postoj, ale o věc morálky. Obecně tyto skupiny nepatří mezi extrémistická ani radikální uskupení. [15]

- **Antirasisté (S.H.A.R.P. a R.A.S.H.)**

Ve stejné době, kdy v Británii mezi skinheads verbovala National Front, se objevili také marxističtí Redskins⁴. V polovině osmdesátých let vznikla v USA původně lokální skupina nazvaná S.H.A.R.P.⁵. Její příznivci se považovali za tradiční skinheads, ale zdůrazňovali svůj antirasismus, který odvozovali od původního zaměření celého hnutí. Vzhledem k tomu, že jinak akceptovali všechny tradiční skinheadské ideje, neváhali proti svým protivníkům z řad rasistů používat násilí. V Evropě s nikdy nepodařilo potlačit rasistické skinheady v takové míře, jako v USA, ale i zde došlo v polovině devadesátých let ke znatelnému poklesu počtu skinheadů hlásících se ke S.H.A.R.P. a naopak k nárůstu počtu antipolitických skinheads.

Tyto změny iniciovaly počátkem devadesátých let vznik R.A.S.H.. Jedná se o skupinu antirasistických skinheads, která se přímo hlásila k radikálně-levicovému politickému křídlu a rozšiřovali původní koncepci Redskins o myšlenky anarchismu. Skupiny R.A.S.H. jsou aktivní ve Španělsku, Itálii a Německu, ale ve východní Evropě jsou odmítány i v rámci radikální levice z důvodu propojování bolševické a anarchistické tradice, která je v prostředí postkomunistických zemí většinou nepřijatelná. [15]

---

⁴ Redskins – První skinheadská levicová kapela, která vznikla na počátku 80. let ve velké Británii.

⁵ S.H.A.R.P. - Skinheads Against Racial Prejudice – Skinheadi, kteří jsou proti rasistickým předsudkům.

- **Hooligans**

Hooligans (počeštěný tvar „chuligáni“) je dnešní označení pro radikální (především fotbalové) fanoušky. Svůj původ má v Anglii, kde původně označovalo výtržníky a gangy obecně, původ samotného slova je vysvětlován více způsoby (buď z irského Hooley, označující divokost, ze jména stejnojmenného gangu a konečně dle Hooliganů, která proslula svým terorem v Londýně). [18]

- **Pohanství, Odinismus, Asatru**

Řada krajně pravicových organizací neofašistického typu navazující na křesťanský fundamentalismus nebo ho stále užívá. Mnoho neonacistů je přesvědčeno, že křesťanství je jen další židovský vynález, který má oslabit árijskou rasu. Proto se mnoho neonacistů přiklání k různým formám pohanství, zejména germánského typu, přičemž nejoblíbenější je patrně odinismus neboli Ásatru – v dnešní době uznáváno jako oficiální náboženství na Islandu.

Odinismus vychází ze starogermánského náboženství, které se ve Skandinávii praktikovalo asi do 11. století a samo o sobě neobsahovalo žádné rasistické nebo jakkoli jinak extrémistické prvky. Mezi neonacisty je ovšem obliba odinismu a Vikingů obecně natolik typická, že lze do jisté míry hovořit o odinismu jako jednom z definičních znaků neonacismu, jímž se například odlišuje od neofašismu. [15]

- **Black Metal**

Black metal je podskupina rockové či metalové hudby, spojená s opěvováním satanismu a okultismu. Od počátku devadesátých let začaly do black metalu pronikat také pohanské a vikingské prvky. Ty představují spojující prvek s neonacistickou ideologií, kterou řada aktivistů neonacistické scény začala aktivně využívat a na jejímž základě vznikla samostatná podskupina nazvaná N.S.B.M.⁶. Black metalová scéna je rasismu a neonacismu relativně otevřená, ale i zde však platí jako v odinismu, že většina black metalových skupin nemá s neonacismem nic společného a od politického extremismu se distancuje. [15]

- **Punk**

Vznik stylu v polovině sedmdesátých let v Anglii. Od samého počátku se v něm křížilo několik směrů. Původní punk využíval principy anarchismu jako reakce na sociální

---

⁶ N.S.B.M. – Nacionálně socialistický black metal

problémy. Jeho cílem bylo šokovat tradičně konzervativní Británii a upozornit tak na společenské problémy, které mladou generaci zasáhly. Během krátké doby vznikly dva hlavní proudy punku – politický (sociálně kritický) a nepolitický (často spojený s apolitickou částí skinheads). Další příznivce má tzv. nazi-punk, kdy jde o neonacisty s punkovou image. [15]

1.4.1 Radikál X extremist

„Extremista není jako my, je jiný, je to nepřítel, vůči kterému se můžeme semknout. Svou odlišností nám umožňuje, abychom nejen odmítali, co dělá on, odhalovali to, co děláme my a co nás spojuje do jedné pospolitosti. Protože extremist je tak zásadně jiný, můžeme ho vytlačit buď vůbec z našeho světa, nebo alespoň za hranice, za kterými ho dokáží víceméně úspěšně sčezit policie, tajné služby, výchovné instituce a občanská domobrana. Jenže tento obraz je falešný. Máloco je tak odpudivé a odporné jako rasové násilí, ale přesto neplatí, že bychom o extremistech mohli říkat: „nejsme jako oni“. Jsme jako oni či přesněji, oni jsou jako my. Jsou to naše děti, anebo pokud mluvíme o oblasti vzdělání, naši žáci či studenti.“ [13]

Zásadní rozdíl je nutné vidět v cílech, které sledují extremisté a radikálové, což jim vtiskuje zcela určitý charakter politické opozice. Při troše zjednodušení se dá totiž konstatovat, že extremisté ztělesňují fundamentální a ideologickou opozici, která nehodlá změnit pouze vládu, ale celý politický systém, tj. pravidla politické demokratické hry. Oproti tomu radikálové usilují o změny v různých oblastech demokratické společnosti, které se dají realizovat politickými reformami při zachování stávajícího politického systému. Z toho vyplývá, že radikálové představují legální opozici vůči dané vládě s tím, že existence takové opozice je nutnou podmínkou fungování každé skutečné demokracie. [10]

S ohledem na problematické určení „hranice“ mezi extremismem a radikalismem, které je způsobeno řadou jejich společných atributů, je v určitých směrech vhodnější pojímat skutečnosti, které jsou těmito pojmy označovány, jako jeden celek. Ultralevice a ultrapravice, pod které jsou subsumovány extremistické i radikální postoje či subjekty, nacházející se v příslušné části politického spektra. Grafické pojetí je zachyceno v tabulce 1. [21]

Tabulka 1: Model složitosti vazeb „ultrapravice“ a „ultralevice“

Ultralevice			Ultrapravice	
Levicový extremismus	Levicový radikalismus	Demokratický střed	Pravicový radikalismus	Pravicový extremismus
Ústavně-konformní demokratické spektrum				

Zdroj: [28]

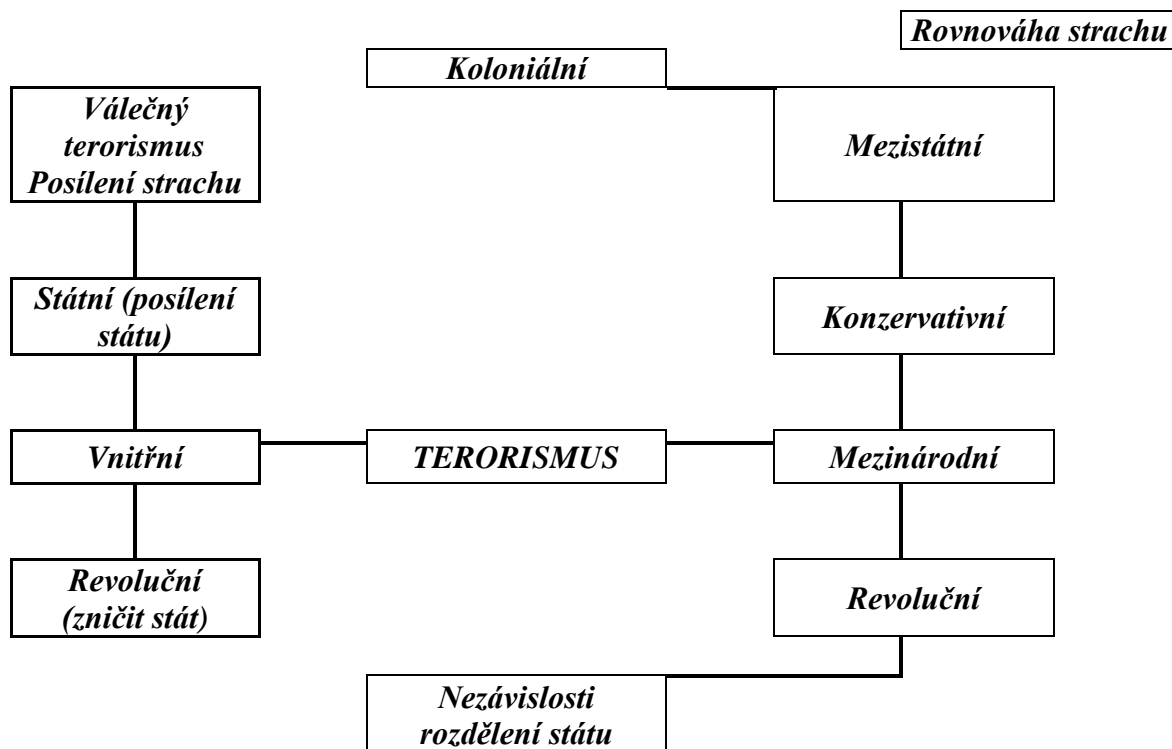
1.5 Terorismus

Terorismus je velice často doprovázen projevem extremistického hnutí. Nejvíce se obyvatelstvo o těchto činech dozvídá v médiích či tisku. Takto skoro každý občan získává představu o tom, co toto téma znamená a také o prostředcích bojů extremistů.

Terorismus je nejvyšší forma politického násilí, když opomeneme války. Na nejvyšší vrchol se dostal ve 20. století. V dnešní době neexistuje žádná země, která by se s terorismem nesečkala.

Terorismus má tisíce vlastních tváří, je velice obtížné najít jedinou definici terorismu. V následujícím obrázku je znázorněn jakýsi „rodokmen“ jevu terorismu. V první řadě je terorismus vnitřní a v druhé řadě vnější. První lze rozdělit na terorismus státní nebo revoluční, jedná se o to, zda cílem je rozdělit nebo posílit stát. Mezinárodní terorismus se dělí do dalších různých podob. Nejznámější je terorismus, kterým lidstvo získá nezávislost, takzvaný separatistický. Jedná se o vytvoření nezávislého státu a osvobodit se z koloniálního útlaku. Protikladem je koloniální teror, který se vytváří mocnostmi, které chtějí postoupit kolonie. Pro úplnost je ještě důležité uvést poslední podobu terorismu. Jedná se o tzv. „rovnováhu strachu“ což znamená situaci po 2. Světové válce a chováním mezi SSSR a USA. [4]

Tabulka 2: Typologie terorismu

Zdroj: upraveno podle [4]

1.5.1 Historický vývoj terorismu

Terorismus jako slovo se poprvé objevilo v roce 1798 v jistém dodatku k Slovníku ve Francouzské akademii. Je však velice zvláštní, že se tento pojem objevil ve stejném roce, ale v Německu, když ho filozof Emmanuel Kant použil ve svém výkladu. Terorismus ještě v té době neměl stejný význam, jako v době dnešní. Tehdy tímto slovem byl označován pesimismus v osudech lidstva.

Vývoj terorismus je rozdělen do několika částí:

- **Raný terorismus:**

Počátky terorismu se do dějin zapsaly již v prvním stolení po Kristu. Zde přišly na scénu nábožensko-politické skupiny neboli skupiny zélotů-sikariů. Podle dostupných zdrojů, byly vedeny náboženskými pohnutkami a útočily pouze primitivně upravenými zbraněmi. Takto fungovaly pouze jen několik desítek let. Nejvíce útoků je evidováno v době, kdy Římané okupovali Blízký východ. Stoupenci zélotů-sikariů anonymně vraždili římské legionáře nebo židovské občany podřezáním hrdla tzv. „sicou“⁷.

⁷ SICA – Krátký meč či dýka, který se používal ve starověkém Římě. Byla to rituální pomůcka. Celková délka dýky i s čepelí se pohybovala kolem 30-40 centimetrů, v šířce až centimetry 3.

O 7 let později přišli na scénu tzv. thugové, což byla hinduistická sekta, které své oběti škrtila. Mezi oběti se zapisovaly výhradně cizinci či cestovatelé. Jejich těla poté věnovali na oltář bohyni rozkladu nazývajícím se Kalí. [3]

- **Terorismus v 19. a na počátku 20. století:**

Po další desetiletí, po francouzské revoluci terorismus nebyl spojován s žádným určitým režimem nebo činností. Až na konci 19. století a počátku 20. století se objevily pohnutky, které navazují na fr. revoluci. Šlo o snahy, kterými chtěli svrhnout budoucí státní režim, který byl zaujatý proti dělnické třídě pracujících dělníků v těžkých pracovních podmínkách. [3]

- **Antikoloniální a etnoseparatistický terorismus:**

Této etapě se jinak říká také moderní terorismus navazující na konec 2. světové války. V tomto období bylo hlavním cílem odklidit nadvládu cizích států od určitého území. Cílem těchto terorismů bylo vytvořit nezávislý stát. Tvoří se zde nejasnosti mezi stranami sporu. Zatímco jedna strana je považována za osvoboditele, druhá je za teroristy. [3]

- **Terorismus 60. a 70. let 20. století:**

Tato třetí vlna jinak nová levice zapříčinila vietnamská válka, v níž Vietnam, který byl velice podceňován, zahnal Spojené státy, které byly donuceny stáhnout americkou armádu z území zpustošené válkou. V těchto letech se teroristické skupiny vyspělých zemí přiklonily k drastičtějším metodám užívání terorismu. Již k používaným metodám jako jsou promyšlené vraždy, bombové útoky, vydírání, braní rukojmí a tak dále se přidaly také únosy letadel. Řada skupin začala používat své metody i mimo vlastní území. Jde hlavně o promyšlené atentáty proti různým vládám vyskytujícím se po celém světě. [3]

1.5.2 Terorismus v České republice po 1989

- **Ultralevicový terorismus**

Krajní levice se stala po listopadu 1989 důležitou součástí politického spektra a to díky silné pozici Komunistické strany Čech a Moravy. KSČM však není jedinou komunistickou organizací v ČR. Vedle ní existují i dogmatictější seskupení, která se nezříkají užití násilí pro dosažení moci a myšlenek revolučního terorismu. Násilný potenciál je v ČR částečně vázán i na anarchismus, který sice v ČR nezískal silné pozice ve vrcholné politice, avšak ovlivňuje část militantně naladěné mládeže. Jeho teroristické aktivity však doposud byly

v polistopadovém období omezené. Do této skupiny je možno zařadit terorismus anarchistický a komunistický. [22]

- **Ultrapracovný terorismus**

V ČR bylo (a v určitých lokalitách doposud je) relativně silné militantní neonacistické podhoubí, ze kterého vzešly teroristické aktivity, zpravidla navazující na širší násilnou činnost. I neterroristické agresivní výpady ultrapravice v ČR proti Romům, cizincům, ultralevici i nezúčastněným občanům přitom vyvolaly silnou politickou a mediální odezvu a vedly i ke zhoršení vztahů. Omezené aktivity realizovali na českém území i zahraniční ultrapravicoví aktivisté s vazbami na teroristickou činnost. Do této skupiny spadá terorismus nacionalistický a neonacistický. [22]

- **Etnický a teritoriální terorismus**

Na území ČR žijí kromě majoritní české populace i příslušníci řady dalších národností. Po roce 1989 se Česká republika stala tranzitní a v posledních letech stále více i cílovou zemí v procesu globální migrace, což vede k nárůstu příslušníků tzv. nových menšin na jejím území i ke krátkodobým pobytům mnoha cizinců. Část z nich má vazby na etnický nebo teritoriální terorismus, který však nehodlá realizovat na českém území. To však může sloužit jako prostor pro získávání zbraní a peněz pro teroristy a to i ve strukturách organizovaného zločinu. Může se jednat o terorismus slovenský, moravský, romský. [22]

- **Náboženský terorismus**

Řešení konfliktů, které mají náboženský základ, je realizováno v rámci standardních mechanismů demokratické společnosti. V ČR se převážná část populace nehlásí k žádnému vyznání, při čemž výsledky sčítání lidu z let 1991 - 2001 ukázaly úbytek členů tradičně velkých náboženských společností. Mírný přírůstek však zaznamenaly nové náboženské směry. Na českém území mírně narůstá i počet lidí muslimské víry a některých dalších světových náboženství. Z hlediska celkových trendů vývoje terorismu ve světě je z hlediska náboženství zajímavý především islámský terorismus, byť jeho projevy na českém území nebyly doposud příliš významné. I projevy dalších nábožensky motivovaných terorismů na českém území jsou relativně omezené. Do této skupiny spadá terorismus islámský a satanistický. [22]

- **Ekologický terorismus**

Problematika ekologie a ochrany životního prostředí je v ČR po roce 1989 považována velkou částí české populace za velmi důležitou součást politické agendy. V kontextu

ochrany životního prostředí se snaží filtrovat řada institucí a organizací ve státní i nestátní sféře. Malá část zeleného hnutí prosazovala své zájmy i násilnými metodami a některé jeho aktivity je možné řadit i do oblasti ekoterorismu. Do této skupiny lze zařadit ekonanarchistický terorismus či terorismus dalších environmentalistických směrů. [22]

- **Kriminální terorismus**

V ČR došlo v novém demokratickém prostředí po roce 1989 k nárůstu kriminality v podstatě ve všech jejích hlavních oblastech (majetková, hospodářská, násilná apod.). Na kriminalitě se podíleli jak prvopachatelé, tak recidivisté. Kriminální činnost zvolila pro zabezpečení svých potřeb řada lidí, která ztratila svůj sociální statut nebo nebyli schopni či ochotni dosáhnout jinak svých cílů v oblasti představ o svých materiálních potřebách. V ČR začaly působit skupiny organizovaného zločinu a to v nejrůznějších oblastech. Zpravidla jsou organizovány na bázi etnického či geografického původu příslušníků těchto skupin. Organizovaný zločin využívá pro ovlivňování politické sféry ČR jak korupce, obsazování důležitých míst svými lidmi, tak i násilných metod. [22]

- **Psychopatologický terorismus**

Pojem psychopatologický terorismus označuje terorismus, jehož dominantním cílem je psychické uspokojení pachatele či pachatelů teroristickou činností. Psychopatologické teroristy lze členit podle toho, co je primárně motivuje. Může to být uspokojení z pomsty vůči širšímu publiku, které je činem zasaženo anebo zastrašeno. Může jít i o vědomí slávy a uznání, které svými činy mohou získat, či radost z vlastní schopnosti šířit hrůzu spojené s obdivem k vlastní osobě. [22]

1.5.3 Teroristický útok

Trestní zákoník vymezuje teroristický útok doslovně takto:

Jsou to akty, které mají skoro vždy násilný podtext. Jsou takřka nepředvídatelné a skoro vždy páčány na nevinných civilistech. Rozlišujeme dva druhy terorismu. Prvním je takzvaný státní neboli politický terorismus. Jedná se o takový druh, kdy teroristi používají ke svému úkonu například policii, armádu či jiné státní složky. Nestátní terorista je tedy ten, nebo malá skupina lidí, která se snaží na sebe upoutat pozornost ne zrovna chytrým způsobem. Je to například unesení autobusu nebo člověka, či nahlášení bombového útoku nebo bombové vyhrožování.

Trestní zákoník, zákon č. 40/2009 Sb., § 311 – Teroristický útok⁸ – podle českého právního řádu definuje teroristický útok takto:

Kdo má v úmyslu poškodit ústavní zřízení nebo obranyschopnost České republiky, narušit nebo zničit základní politickou, hospodářskou nebo sociální strukturu České republiky nebo mezinárodní organizace, závažným způsobem zastrašit obyvatelstvo nebo protiprávně přinutit vládu nebo jiný orgán veřejné moci nebo mezinárodní organizaci, aby něco konala, opominula nebo trpěla,

a) provede útok ohrožující život nebo zdraví člověka s cílem způsobit smrt nebo těžkou újmu na zdraví,

b) zmocní se rukojmí nebo provede únos,

c) zničí nebo poškodí ve větší míře veřejné zařízení, dopravní nebo telekomunikační systém, včetně informačního systému, pevnou plošinu na pevninské mělčině, energetické, vodárenské, zdravotnické nebo jiné důležité zařízení, veřejné prostranství nebo majetek s cílem ohrozit tím lidské životy, bezpečnost uvedeného zařízení, systému nebo prostranství anebo vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

d) naruší nebo přeruší dodávku vody, elektrické energie nebo jiného základního přírodního zdroje s cílem ohrozit tím lidské životy nebo vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

e) zmocní se letadla, lodi nebo jiného prostředku osobní či nákladní dopravy nebo nad ním vykonává kontrolu nebo zničí nebo vážně poškodí navigační zařízení nebo ve větším rozsahu zasahuje do jeho provozu nebo sdělí důležitou nepravdivou informaci, čímž ohrozí život nebo zdraví lidí, bezpečnost takového dopravního prostředku anebo vydá majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

g) vydá lidi v obecné nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že způsobí požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného podobného nebezpečného jednání nebo takové obecné nebezpečí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění [29]

Útoků existuje celá řada. Mezi nejznámější patří útok bombový, útoky proti osobám, proti symbolickým cílům, proti významným cílům, série útoků, hrozba použití výbušného

---

⁸ Trestní zákoník, zákon č. 40/2009 Sb., § 311 – Teroristický útok – koresponduje se zrušeným trestním zákonem č. 140/1961 Sb. - § 95. Skutek podle třetího odstavce je výrazně trestně přísnější.

zařízení, atrapa výbušného systému, rukojmí a únosy, zastrašování a hrozby, vydírání, sabotáže, dezinformace a propaganda, vraždy významných osob. [5]

1.5.4 Protiteroristické opatření

Nebezpečí, které z terorismu plyne, si vyžádalo formulaci zásad jednotné globální antiteroristické politiky – ta je v rámci demokratických států více či méně prosazována. Jedním z principů je jednoznačné odsouzení používání teroristických metod. Pojem protiteroristické opatření obvykle tedy vyjadřuje souhrn opatření a aktivit, jejímž účelem je prevence, potlačení a odstraňování následků teroristických akcí.

Přes různost názorů se mezinárodní spolupráce v oblasti protiteroristického opatření rozvíjí. V rámci evropského regionu vyvíjí velkou aktivitu zejména země Evropského společenství. Příkladem vícestranné spolupráce je bezpečnostní fórum států Evropského společenství a názvem TREVI⁹, které bylo na základě iniciativy Velké Británie založeno Radou Evropy v Římě v roce 1975. Důležitou úlohu v boji proti terorismu hraje také Interpol, kam patří i Česká republika. V rámci Interpolu dochází k výměně informací i o teroristických aktivitách, je vyhledáváno pátrání po osobách i věcech a jeho pobočky v různých zemích světa úzce spolupracují s bezpečnostními službami jednotlivých států. Česká republika vzhledem ke své geografické poloze, nemůže současné trendy ignorovat. Aby se na budování globální protiteroristické politiky podílela, zásadním krokem bylo přijetí Evropské konvence o potlačování terorismu a zapracování jejího znění do Trestního zákona ČR.

Prakticky každý teroristický útok počítá s momentem překvapení. Pokud tedy se obranná opatření proti takovému útoku realizují a preventivní opatření jsou účinná, boj proti realizmu je úspěšný. Základním prostředkem, kterým lze hrozbě teroristického útoku čelit nebo minimalizovat následky, je plán, určující jednotlivé kroky a charakter opatření. Na vypracování plánu se musejí podílet odborníci. Plány by měly být obnovovány a kontrolovány v časových intervalech, jelikož podmínky, pro které je plán určen, se často mění – přichází noví lidé, stavební úpravy, nová technika, změna pracovního režimu atd. Proto by neměla být příprava a kontrola takových plánů podceňována. Plán může mít různou formu, obecné schéma je však většinou rozděleno do 3 oblastí, v nichž jsou zpracována nutná opatření před incidentem, v jeho průběhu a po skončení incidentu. Aby

---

⁹ TREVI – (Terrorism, Radicalism, Extremism, Violence International) – Terorismus, Radikalismus, Extremismus a Mezinárodní násilí. Byla to mezivládní síť národních úředníků z ministerstev spravedlnosti a vnitra mimo rámec Evropského společenství vytvořeného během summitu Evropské rady v Římě.

mohl být plán sestaven, důležitou úlohou je sběr a analýza informací. Informace, na které musí být pozornost především zaměřena, lze rozdělit do 3 základních kategorií: určení potencionálních cílů, charakteristika cílů a charakteristiky možných útočníků (teroristů).
[5]

2 VAZBY MEZI TERORISMEM A EXTREMISMEM

Extremismus a terorismus spolu úzce souvisí, neboť extremisté upřednostňující násilí při realizaci svých politických cílů, jsou vlastně teroristé. Přičemž z hlediska své činnosti a utajení, žijí převážně mimo společnost, spoléhají se sami na sebe a pohrdají obyčejnými lidmi a jejich starostmi o práci, bydlení, rodinu apod.

Strategie politických extremistů je charakterizována vhodnou kombinací užití legálních a nelegálních prostředků, tedy jejich působením uvnitř, ale i mimo ústavní a politický systém. Pro strategii teroristů je příznačné programové užití násilných a konspiračních metod, které je staví mimo ústavní a politický systém, a proto zpravidla představují militantní a ilegální extrémní opozici.

Terorismus je specifická forma politického chování, spjata zpravidla s extrémní opozicí. [11]

3 VZTAH EXTREMISTICKÝCH EKONOMICKÝCH A SOCIÁLNÍCH ASPEKTŮ V ČR OPROTI MORAVSKOSLEZSKÉMU KRAJI

V této kapitole se budu věnovat ekonomickým a sociální aspektům extremistického hnutí v celé ČR oproti Moravskoslezskému kraji. Tento kraj je vybrán, protože je blízký mému srdci a žiji tady celý svůj život. Mohu zde popsat vlastní zkušenosti žití v tomto kraji. Kapitola se zabývá hlavně stavem hrubé měsíční mzdy, silné míry nezaměstnanosti a také míry vzdělanosti, které jsou velice dopodrobna popsány do následujících tabulek.

Mezi ekonomické aspekty se řadí problematika typu nezaměstnanost, rodiny žijící pod životním minimem, nižší průměrná mzda nebo vyplácení vyšších sociálních dávek na jednoho občana v kraji.

Do sociálních aspektů by se zařadila odlišná vzdělanost obyvatelstva, vyloučení menšin a hlavně Romského obyvatelstva.

Tyto druhy aspektů se vyskytují v různých statistických metodách a tabulkách. Jsou běžně volně dostupné. Tyto dva faktory nejvíce vystihují životní podmínky obyvatel v různých regionech. V každém regionu je to jiné.

3.1 Hrubá průměrná měsíční mzda

V tabulce je naznačená průměrná měsíční mzda ve všech krajích České Republiky. Jak je vidět v tabulce č. 3, tak průměrné mzdy se pohybují okolo 22 000 Kč, když se opomene hlavní město Praha. V loňském roce (2013), když vynecháme Prahu, se nejvyšší průměrná mzda objevila v kraji Středočeském (25 556 Kč). Naopak nejnižší průměrná hrubá mzda se zaznamenala v kraji Karlovarském (21 275 Kč). Tento rozdíl je velice značný, v ostatních krajích se částky sobě přibližují. V Moravskoslezském kraji se objevuje za posledních osm let nárůst průměrné mzdy o 3 540 Kč.

Tabulka 3: Hrubá průměrná měsíční mzda v krajích ČR za rok 2007 - 2013

Kraj	Průměrné hrubé měsíční mzdy v krajích ČR za rok 2007 - 2013						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Jihočeský	20 307	20 540	20 727	20 763	21 997	21 888	22 199
Jihomoravský	21 047	21 702	22 425	22 879	23 538	23 314	23 749
Karlovarský	19 007	19 541	20 037	20 106	20 952	21 114	21 275
Vysočina	19 613	20 126	20 573	20 845	21 710	21 920	22 441
Královéhradecký	20 136	20 381	20 816	21 100	22 282	22 456	22 765
Liberecký	20 391	21 177	21 824	21 731	22 304	22 503	22 777
Moravskoslezský	19 486	19 928	20 331	20 433	22 907	22 839	23 026
Olomoucký	19 108	19 730	20 147	20 155	21 643	21 579	21 953
Pardubický	20 008	20 294	20 624	20 910	21 454	21 434	21 692
Plzeňský	21 350	21 770	22 082	22 152	23 235	23 356	23 560
hl. město Praha	28 368	28 787	29 353	30 100	31 109	32 572	32 602
Středočeský	22 371	22 715	22 844	22 828	23 791	25 053	25 556
Ústecký	19 577	20 042	20 459	20 639	22 161	22 170	22 561
Zlínský	19 297	19 783	20 225	20 459	21 486	21 793	21 779

Zahrnutí jsou i pracující občané mimo území ČR

Zdroj: upraveno podle [27] a [9]

3.2 Nezaměstnanost

Tabulka ukazuje, že největší míra nezaměstnanosti se objevuje v Ústeckém kraji (11,1%). Naopak nejmenší nezaměstnanost, pokud opomeneme hlavní město Prahu, je v kraji Plzeňském (6,2%). Od roku 2005 tato problematika postupně stoupla téměř ve všech krajích. V Moravskoslezském kraji však za posledních devět let klesla o 0,6%. Největším nárůstem nezaměstnanosti za tyto léta prošel Liberecký kraj a to zvýšením o 2,3%

Tabulka 4: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých krajích za rok 2005 - 2013 v %

Kraj	Míra nezaměstnanosti v jednotlivých krajích za rok 2005 - 2013 v %								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
hl. město Praha	2,8	2,5	2,1	1,8	2,6	3,5	3,6	3,9	4,8
Středočeský	4,8	4,3	3,5	3,0	4,6	5,6	5,6	5,7	6,5
Jihočeský	4,6	4,4	3,5	3,1	5,0	5,6	5,6	5,7	6,5
Plzeňský	4,8	4,5	3,7	3,3	5,6	6,3	5,8	5,4	6,2
Karlovarský	7,8	7,3	6,1	5,2	7,7	8,5	8,2	8,0	9,0
Ústecký	11,4	10,7	8,9	7,1	8,9	9,8	9,7	10,0	11,1
Liberecký	5,9	5,4	4,7	4,4	7,3	8,0	7,5	7,4	8,2
Královéhradecký	5,4	4,9	3,9	3,2	5,1	5,7	5,5	5,7	6,8
Pardubický	6,0	5,4	4,3	3,8	6,1	6,9	6,3	6,2	7,0
Vysočina	6,0	5,4	4,5	3,9	6,5	7,2	6,9	6,7	7,4
Jihomoravský	7,5	6,8	5,6	4,7	6,7	7,8	7,5	7,5	8,2
Olomoucký	7,7	6,9	5,4	4,4	7,3	8,4	8,0	8,1	9,1
Zlínský	6,6	6,0	4,8	4,1	6,7	7,7	7,0	7,0	7,9
Moravskoslezský	10,4	9,6	7,8	6,0	8,1	8,7	8,3	8,5	9,8

Zdroj: upraveno podle [9]

V letošním roce 2014 míra nezaměstnanosti v jednotlivých krajích byla podobná, jako v letech minulých. Nejhorší na tom je kraj Ústecký (11,9%) a nejlépe kraj Plzeňský (6,9%). V Moravskoslezském kraji míra nezaměstnanosti vzrostla o 1,1%.

Tabulka 5: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých krajích za první čtvrtletí roku 2014 v %

Míra nezaměstnanosti v jednotlivých krajích za první čtvrtletí roku 2014 v %	
hl. město Praha	5,4
Středočeský kraj	7,3
Jihočeský kraj	7,9
Plzeňský kraj	6,9
Karlovarský kraj	9,7
Ústecký kraj	11,9
Liberecký kraj	8,9
Královéhradecký kraj	7,7
Pardubický kraj	8,1
Vysočina	8,6
Jihomoravský kraj	9,4
Olomoucký kraj	10,5
Zlínský kraj	8,8
Moravskoslezský kraj	10,9
CELKEM ČR	8,3

Zdroj: upraveno podle [9]

3.3 Vzdělanost

Tabulky ukazují dosažené vzdělání v jednotlivých krajích za určité roky. Studenti neboli fyzické osoby, jsou zapsány do tabulek podle kraje, ve kterém mají trvalé bydliště.

V tabulce č. 5 jsou uvedeni studenti, kteří dosáhli v letech 2005 - 2013 pouze základní vzdělání. V loňském roce (2013) dosáhlo základního vzdělání nejméně osob v Karlovarském kraji (23 065). Na druhou stranu nejvíce osob dosáhlo základního vzdělání v kraji Středočeském (100 349). V Moravskoslezském kraji bohužel lidí od roku 2005 alespoň se základním dosažením vzděláním ubývá.

Tabulka 6: Základní vzdělání v letech 2005/2006 - 2012/2013

Kraj	Základní vzdělání v letech 2005/2006 - 2012/2013							
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Česká republika	916 575	876 513	844 863	816 015	794 459	789 486	794 642	807 950
hl. město Praha	84 118	79 763	77 116	74 470	73 400	74 151	76 189	79 220
Středočeský	102 246	98 728	96 442	94 719	93 988	94 809	97 190	100 349
Jihočeský	57 480	54 920	53 059	51 273	49 825	49 590	49 737	50 393
Plzeňský	47 797	45 708	44 548	43 435	42 191	42 078	42 457	43 369
Karlovarský	27 940	26 684	25 600	24 670	23 727	23 235	22 899	23 065
Ústecký	78 552	75 526	73 202	70 599	68 636	68 036	68 342	69 095
Liberecký	40 430	38 850	37 630	36 403	35 427	35 206	35 350	35 628
Královéhradecký	50 666	48 855	46 937	45 266	43 879	43 621	43 494	44 065
Pardubický	47 690	45 852	44 046	42 521	41 266	40 955	41 184	41 505
Vysočina	49 504	47 304	45 314	43 371	41 902	41 173	41 009	41 167
Jihomoravský	99 841	95 529	91 546	88 365	85 711	84 974	85 672	87 444
Olomoucký	57 831	55 091	52 722	50 699	49 215	48 610	48 677	49 257
Zlínský	54 302	51 816	49 683	47 852	46 457	45 816	45 791	46 183
Moravskoslezský	118 178	111 887	107 018	102 372	98 835	97 232	96 651	97 210

Zdroj: upraveno podle [9]

Tabulka naznačuje dosažené středoškolské vzdělání v krajích České Republiky. Podle potupných informací má hlavní město Praha nejvíce osob se středoškolských vzděláním za loňský školní rok (2012/2013). Nejméně na tom však je Karlovarský kraj (12 650). Moravskoslezský kraj od roku 2005 značně upadl. Zatímco ostatní kraje ubývají přiměřeně. Moravskoslezský kraj zažil v roce 2011 výrazný seskok. Středoškolské vzdělání je v tabulce zaznamenáno včetně nadstavbových studií.

Tabulka 7: Středoškolské vzdělání v letech 205/2006 - 2012/2013

Kraj	Středoškolské vzdělání v letech 2005/2006 - 2012/2013							
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Česká republika	577 605	576 585	569 267	564 326	556 260	532 918	501 220	470 754
hl. město Praha	77 634	77 066	76 078	74 799	73 622	70 583	67 213	64 389
Středočeský	49 527	50 132	49 932	50 156	49 531	48 014	45 391	43 077
Jihočeský	36 932	37 112	36 372	36 165	35 553	33 952	32 101	30 433
Plzeňský	28 938	29 008	28 424	28 129	27 942	26 815	25 362	23 669
Karlovarský	16 378	16 114	15 894	15 703	15 422	14 845	13 770	12 650
Ústecký	46 105	45 729	45 201	44 942	44 772	43 317	40 438	37 862
Liberecký	22 703	22 483	21 914	21 578	21 321	20 376	19 078	17 791
Královéhradecký	31 052	31 001	31 186	31 215	30 949	29 745	28 038	26 370
Pardubický	28 102	28 095	27 739	27 421	26 969	26 314	24 671	23 070
Vysočina	28 767	28 782	28 429	28 344	28 080	26 742	25 394	23 933
Jihomoravský	66 969	66 411	65 148	64 333	62 996	60 184	56 500	52 638
Olomoucký	36 562	36 723	36 548	36 379	35 981	34 482	32 185	30 443
Zlínský	34 968	34 708	34 366	33 824	33 274	31 509	29 196	26 861
Moravskoslezský	72 968	73 221	72 036	71 338	69 848	66 040	61 883	57 568

Zdroj: upraveno podle [9]

Tabulka č. 8. Zachycuje studenty studující v letech 2005 - 2013 na konzervatořích po celé ČR. Samozřejmostí je, že nejvíce studujících těchto škol je z Prahy (1 631). Většina studentů se stěhuje za školou do Prahy, tudíž získávají i v těchto místech trvalé bydliště. Středočeský, Karlovarský, Liberecký, Královéhradecký, Olomoucký kraj a kraj Vysočina bohužel žádné takové studenty nemají. Jen v Olomouci se však od roku 2009 již pár studentů na tyto školy přidalo. Moravskoslezský kraj má za uvedené roky stále podobný počet okolo 500 studentů.

Tabulka 8: Vzdělání v konzervatořích v letech 2005/2006 - 2012/2013

Kraj	Vzdělání v konzervatořích v letech 2005/2006 - 2012/2013							
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Česká republika	3 495	3 534	3 606	3 535	3 435	3 560	3 557	3 655
hl. město Praha	1 399	1 374	1 434	1 421	1 354	1 511	1 524	1 631
Středočeský	-	-	30	-	-	-	-	-
Jihočeský	168	163	167	161	169	171	159	154
Plzeňský	167	167	172	199	193	186	213	217
Karlovarský	-	-	-	-	-	-	-	-
Ústecký	287	280	257	212	204	195	184	195
Liberecký	-	-	-	-	-	-	-	-
Královéhradecký	-	-	-	-	-	-	-	-
Pardubický	227	226	231	230	222	220	230	224
Vysočina	-	-	-	-	-	-	-	-
Jihomoravský	525	527	527	533	522	513	505	495
Olomoucký	-	-	-	-	106	106	109	121
Zlínský	279	280	270	285	189	187	175	168
Moravskoslezský	443	517	518	494	476	471	458	450

Zdroj: upraveno podle [9]

Tabulka naznačuje počet studentů, kteří dosáhli v letech 2005 - 2013 vyššího odborného vzdělání. Nejvíce lidí tímto způsobem ukončilo studium v hlavním městě Praze (6 296). Nejméně však v kraji Karlovarském (454). V Moravskoslezském kraji ve stejném roce bylo nejvíce takových studentů za sledované období. Během těchto let se v tomto kraji, stav obyvatel s dovršením vyššího odborného vzdělání moc nezměnil.

Tabulka 9: Vyšší odborné vzdělání v letech 2005/2006 - 2012/2013

Kraj	Vyšší odborné vzdělání v letech 2005/2006- 2012/2013							
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Česká republika	28 792	27 650	28 774	28 027	28 749	29 800	29 335	28 980
hl. město Praha	6 677	6 580	6 961	6 708	6 554	6 673	6 411	6 296
Středočeský	2 425	2 414	2 477	2 687	2 960	3 068	2 983	2 759
Jihočeský	2 529	2 486	2 659	2 355	2 269	2 214	2 114	2 010
Plzeňský	1 120	1 178	1 263	1 271	1 414	1 572	1 603	1 546
Karlovarský	261	250	352	350	446	435	464	454
Ústecký	1 543	1 413	1 479	1 570	1 924	2 149	2 286	2 369
Liberecký	751	776	778	712	594	521	492	480
Královéhradecký	1 169	1 047	1 112	1 005	1 044	975	965	968
Pardubický	1 705	1 711	1 711	1 542	1 516	1 499	1 545	1 520
Vysočina	1 790	1 436	1 471	1 494	1 533	1 568	1 500	1 597
Jihomoravský	3 668	3 446	3 402	3 322	3 397	3 737	3 615	3 376
Olomoucký	1 357	1 308	1 298	1 294	1 296	1 363	1 397	1 457
Zlínský	1 330	1 260	1 300	1 238	1 322	1 306	1 236	1 280
Moravskoslezský	2 467	2 345	2 511	2 479	2 489	2 720	2 724	2 868

Zdroj: upraveno podle [9]

Vysokoškolské vzdělání na státních vysokých školách je na tom následovně. Porovnávány Moravskoslezský kraj je zde na místě prvním. Odkud pochází nejvíce lidí s vysokoškolským diplomem. (41 357). Jako druhý v pořadí se opět nachází hlavní město Praha (36 238). Nejméně lidí s dosaženým vysokoškolským vzděláním na veřejných školách je opět v Karlovarském kraji (5 624).

Tabulka 10: Vysokoškolské veřejné vzdělání v letech 2007/2008 - 2012/2013

Kraj	Vysokoškolské veřejné vzdělání v letech 2007/2008 - 2012/2013					
	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Česká republika	282 329	296 249	307 987	311 522	309 754	302 317
hl. město Praha	38 158	38 709	38 975	39 030	37 786	36 238
Středočeský	24 572	26 140	27 327	28 531	29 137	29 001
Jihočeský	17 875	19 209	20 445	21 185	21 741	21 605
Plzeňský	13 115	14 253	14 649	14 657	14 696	14 395
Karlovarský	5 212	5 510	5 770	5 646	5 672	5 624
Ústecký	17 674	18 414	18 966	18 966	18 572	17 998
Liberecký	9 851	10 407	10 864	11 112	10 830	10 564
Královéhradecký	15 175	15 839	16 506	16 695	16 830	16 556
Pardubický	14 280	15 026	15 784	16 003	16 031	15 745
Vysočina	15 193	16 083	16 727	17 129	17 280	16 785
Jihomoravský	34 246	35 692	36 720	36 600	36 039	35 018
Olomoucký	18 987	19 936	20 833	21 119	20 919	20 091
Zlínský	20 154	21 156	22 076	21 859	21 594	21 100
Moravskoslezský	37 591	39 617	42 092	42 768	42 386	41 357

Zdroj: upraveno podle [9]

Tabulka č. 9. vyznačuje osoby studujících na soukromých vysokých školách. Jak je vidět z předchozích tabulek. Počtem se tito studenti výhradně liší. Důvodem je finanční nedostupnost pro mnohé občany, kteří by chtěli na těchto školách studovat. Největší počet lidí studujících na soukromých vysokých školách jsou lidé s trvalým bydlištěm v hlavním městě Praze (10 238). Nejméně takový studentů bylo v loňském roce v kraji Pardubickém (1093). Moravskoslezský kraj měl největší počet lidí studujících na těchto školách ve školním roce 2009/2010. V loňském roce toto číslo výrazně kleslo.

Tabulka 11: Vysokoškolské soukromé vzdělání v letech 2005/2006 - 2012/2013

Kraj	Vysokoškolské soukromé vzdělání v letech 2005/2006 - 2012/2013					
	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Česká republika	34 749	42 777	47 374	47 615	44 349	39 819
hl. město Praha	9 898	11 392	12 332	12 171	11 458	10 238
Středočeský	6 030	7 709	8 688	8 931	8 735	8 265
Jihočeský	1 513	1 921	2 067	2 028	1 786	1 565
Plzeňský	1 325	1 461	1 626	1 662	1 606	1 533
Karlovarský	1 235	1 594	1 763	1 764	1 587	1 461
Ústecký	3 145	3 635	3 721	3 511	3 180	2 868
Liberecký	963	1 490	1 632	1 682	1 659	1 544
Královéhradecký	897	1 227	1 453	1 549	1 525	1 393
Pardubický	790	1 050	1 234	1 263	1 204	1 093
Vysočina	858	1 285	1 472	1 522	1 525	1 407
Jihomoravský	2 710	3 280	3 522	3 635	3 363	3 033
Olomoucký	1 593	1 952	2 241	2 303	2 083	1 842
Zlínský	1 011	1 265	1 534	1 655	1 468	1 199
Moravskoslezský	2 668	3 365	3 931	3 808	3 055	2 269

Zdroj: upraveno podle [9]

3.4 Kriminalita s extremistickým podtextem

Za minulý rok 2013 je zjištěných 211 trestných činů s extremistickým podtextem z celkového počtu 325 366 činů. V roce 2012 bylo spácháno 173 těchto činů z celkového počtu 304 528. 317 177 bylo spácháno v roce 2011 z toho 238 s extremistickým podtextem. V prvním sledovaném roce 2010 bylo těchto činů 252 z celkového počtu 31 3387. [23]

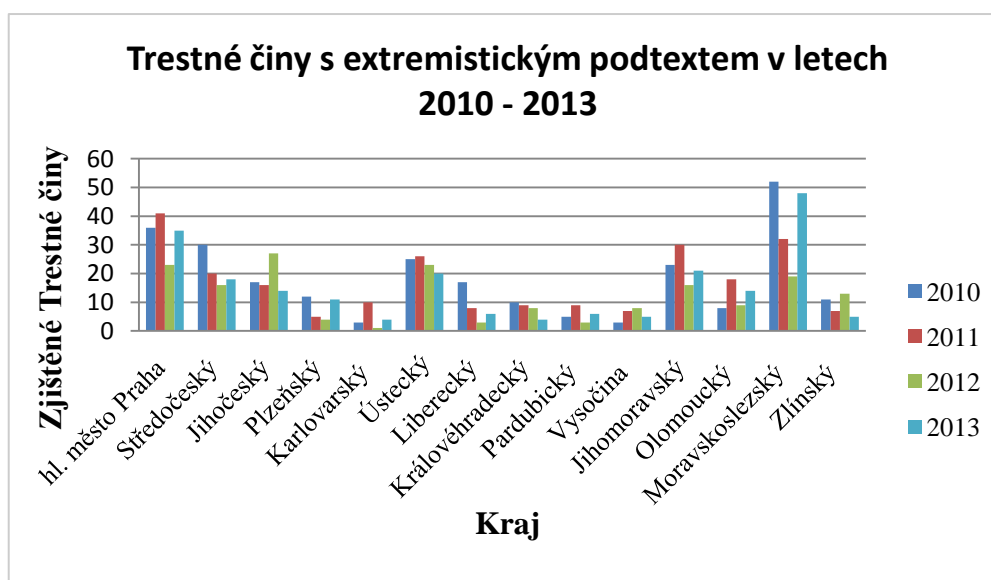
Nejvíce činů s extremistickým podtextem se v loňském roce vyskytovalo v kraji Moravskoslezském a to s počtem 48 činy. Dalším krajem je hl. město Praha, kde tyto činy dosáhli počtu 35. Jako třetí v pořadí je v tomto roce kraj Jihomoravský s počtem 21 činy s extremistickým podtextem. V Ústeckém kraji toto číslo bylo 20. 18 trestných činů bylo zaznamenáno v kraji Středočeském. V Jihočeském a Olomouckém kraji toto číslo vyšplhalo na 14 činů. 11 činů s extremistickým podtextem se ukázalo v kraji Plzeňském. V Královéhradeckém a Pardubickém kraji bylo činů rovných 6. Na Vysočině a ve Zlínském kraji 5. Nejméně trestných činů s extremistickým podtextem se odehrálo v kraji Karlovarském a Královéhradeckém. A to s minimálním počtem 4, který byl nejmenší za rok 2013.

Tabulka 12: Trestné činy s extremistickým podtextem v letech 2010 - 2013

Trestné činy s extremistickým podtextem v letech 2010 - 2013			
Rok	Zjištěné TČ	Objasněné TČ	Počet pachatelů
2010	252	168	231
2011	238	157	246
2012	173	116	208
2013	211	144	198

Zdroj: upraveno podle [23]

V níže uvedené tabulce se nachází rozpis trestných činů s extremistickým podtextem v krajích v letech 2010 - 2013. Největší počet těchto činů se nachází v kraji Moravskoslezském. Svůj vyšší průměr si také drží kraj Ústecký. V hlavním městě Praze se v roce 2012 nárůst utlumil. Však v roce 2013 opět náhle vzrostl. Tato vysoká trestná činnost s extremistickým podtextem nejvíce souvisí s hustotou obydení v těchto krajích.

Obrázek 1: Graf popisující trestné činy s extremistickým podtextem v krajích v letech 2010 - 2013

Zdroj: upraveno podle [23]

3.5 Nejsledovanější a nejznámější trestný čin v posledních letech s extremisticko-rasistickým podtextem v ČR

Žhářský útok, který se stal ve Vítkově v noci z 18. na 19. dubna 2009, byl velice krutý. Čtyři extrémisté si vylili své rasistické myšlenky na nebohém domku, kde spala romská rodina s malou dvouletou Natálkou, která po tomto útoku utrpěla popáleniny na 80% vlastního těla. Lékaři jí museli amputovat také ohořelé prsty.

Těsně před půlnocí se čtyřčlenná skupina vybavena zápalnými lahvemi přiblížila k domu, kde rodina bydlela. V té době zde spalo 8 osob. 3 zápalné láhve vletěly dovnitř domu. Celý dům začal hořet. Naštěstí se všichni i přes drobné či mírné popáleniny stihli zachránit. Nejhůře však dopadlo dvouleté dítě.

Tento útok rozhořčil většinu českých občanů. Také ho odsoudili mnozí politici. Všichni tito lidé žádali kruté potrestání za tento čin. Z tohoto činu vzniklo veliké znepokojení s nárůstem extremismu v ČR.

Romské organizace tento čin nazvaly zbabělým a ohavným ve svém prohlášení. Zkritizovali také státní orgány a politické reprezentace díky nimž měla extremistická hnutí v posledních letech vzrůst. [31]

Uběhlo již 5 let od tohoto incidentu. Holčička podstoupila spousty operací a ještě jí další čekají během celého života. Začala také chodit do školy.

V konečné fázi si tito extremisté odnesli tresty od nejvyššího soudu v celkové výši 20,20,22 a 22 let. Byli odsouzeni za pokus o vraždu a spolupachatelství v poškozování cizí věci. [24]

3.6 Shrnutí

Při shrnutí všech předchozích tabulek, se dochází k závěru, že nejvíce ohroženým krajem z pohledu extremismu je kraj Karlovarský. Moravskoslezský kraj, ač je ohrožen, se stále drží v průměrné fázi. V Karlovarském kraji lze považovat za potenciální zdroje extremismu především nízkou průměrnou mzdu, vysokou míru nezaměstnanosti a také je v této lokalitě problém se vzděláním. Většina osob v tomto kraji má pouze základní vzdělání.

Hlavními příčinami, které vedou k této situaci je nízká hustota obyvatel v určitém kraji, také nízká životní úroveň nebo výskyt sociálně slabších menšin. V některých krajích je výskyt extremismu vyšší a v některých naopak. Čím vyšší je výskyt extremismu v dané oblasti, tím se snižuje životní úroveň v určitém kraji.

Nelze však tvrdit, že nevzdělaný občan (ten, který má pouze základní vzdělání nebo je bez vzdělání), se přiklání k ideologii extremismu. Lze však předpokládat, že takovýto člověk je lehce manipulován, čehož je možno využít z pohledu extremistických stran.

Podle výše uvedených informací nezaměstnanost stále ve všech krajích roste. Nejvíce však v Moravskoslezském kraji. To je dáno větším počtem menšin žijících v tomto kraji, podle následujícího průzkumu je tento kraj nejrizikovější z pohledu extremismu.

Podle zjištěných dostupných informací z hlediska ekonomických aspektů, lze také polemizovat o tom, že kdyby se v budoucích letech snížila nezaměstnanost, mohlo by se stát, že by celková extremistická problematika také klesla.

3.7 Metodika a technické výzkumy

Metodika a technické výzkumy jsou použity k následující kapitole dotazníkového šetření. Tyto metody byly použity při zjištění odpovědí na předem dané otázky ohledně extremismu a rasismu v České Republice. Zde se nachází výčet a vysvětlení použitých metod, které byly k tomuto výzkumu využity. Také jsou více tyto metody rozebrány, pro upřesnění jejich dělení.

Jedná se o soubor principů a pravidel, které se zaměřují na třídy operací podle systémů. Shromažďují informace od výchozích podmínek a snaží se je dosadit do stanovených cílů. Každá metoda má své sociologické techniky, které díky pracovním nástrojům shromažďují materiál a následně jsou zajištěna určitá potřebná data pro jejich interpretaci. [14]

Výzkumné projekty zahrnují zjišťování určitých primárních informací. Jsou to takzvané výzkumy v terénu. Jsou nákladnější než získání informací sekundárních. I když je tato metoda dražší, její zjištění je pro daný výzkum daleko významnější. Výběr metod se odvíjí podle kvalitativního či kvantitativního výzkumu. Kvalitativní se snaží nalézt odpovědi na otázky začínající slovem „proč“, naopak kvantitativní výzkum zajímají fakta. Každý z těchto výzkumů samozřejmě podává informace jiné. Tento výběr záleží na tom, na čem by měli být informace z výzkumu založeny a k čemu by měli sloužit. [20]

Pozorování

Zde se jedná o běžné či vědecké pozorování. Je založeno na používání určitých pomůcek, kterými mohou být například fotoaparát, kamera či stroje a záznamovým archem. Tyto pomůcky však v lidech vyvolávají nepřírozenost v jejich chování a proto jsou velice nevhodné.

Také existuje takzvané přímé pozorování. To znamená, že pozorovatel klade přímé otázky pozorovanému subjektu a přichází s ním přímo do kontaktu. Na druhou stranu může být pozorování nepřímé, kdy je do výzkumu zahrnuta také třetí osoba, která přichází

s pozorovanou osobou do styku a pak předává informace pozorovateli. Například písemným záznamem, či diktafonem nebo ústní konverzací.

Pozorování má několik klasifikací. První může být nekontrolovatelné, kdy se nepoužijí žádné nástroje, pomůcky, či formuláře. Naopak kontrolované, tyto nástroje používají, když se jedná o delší kontakt s pozorovanou osobou, říká se, že je to pozorování zúčastněné. Přesným opakem je pozorování nezúčastněné. Jako poslední v řadě se nachází skryté a zjevné. Ve skrytém se pozorovatel skrývá, aby nebylo poznat, že zastává tuto funkci a ve zjevném ji naopak propaguje a lidé vědí, že je pozoruje. [14]

Rozhovor

Při rozhovoru probíhá přímý kontakt mezi výzkumníkem a zkoumaným člověkem či skupinou.

Existuje mnoho druhů rozhovorů, může to být například rozhovor standardizovaný, kdy se postupuje podle předem připraveného textu. Má řád. Může se podobat například dotazníku. Opačný nestandardizovaný předem připraven není, jedná se volné proudění rozhovoru, může vypadat jako naprosto běžný rozhovor. Mezi těmito typy se nachází rozhovor polostandardizovaný, který může být napůl předem připraven, ale také nikoli. Nese něco z obou předchozích typů. Existují ještě další, kterými jsou například rozhovory zjevné, kdy se jedná o výzkum otevřených otázek se zaznamenáváním odpovědí. Dále rozhovory naopak skryté, kdy se odpovědi nezaznamenávají a dotazovaný nemá o cíli tématu ani potuchu. Pak rozhovor individuální, kde se setkají jen dvě osoby a to tazatel a dotazovaný. A nakonec je rozhovor skupinový, který provádějí současně několik osob najednou, například formou diskuze.

Při provádění šetření by se měly klást normální otázky. Jedná se o otázky, které v sobě neskrývají velké sebevědomí nebo jsou naopak velice naivní. Také by se otázky měli klást v klidném tempu, neunavovat korespondenta dlouhým rozhovorem, či ho ovlivňovat vlastními názory. U otázek se musí brát v úvahu také, pohlaví, věk či sociální rozdíly. [14]

Dotazování

Dotazováním tazatelem se získá mnoho cenných informací o určitém respondentovi najednou. Může jít o postoje, jeho názory či znalosti. Hlavním zdrojem informací jsou jeho odpovědi a zároveň chování (verbální, neverbální), které bylo vyvoláno položením otázek. [20]

Dotazování má několik podob:

Psané - nejstarší technika dotazování. Hlavní nástroj k zjištění primárních informací. Otázky jsou sestavovány tak, aby jim dotazovaný zcela porozuměl. Měl by být ochoten a rád na otázky odpovědět. Otázky mohou být otevřené, nebo uzavřené. U otevřených si dotazovaný odpovídá na otázky sám a u uzavřených jsou odpovědi předem dané a respondent pouze zatrhává vybranou odpověď. Nejčastější psané formy dotazování je dotazník nebo anketa.

Osobní – je založeno na pokládání otázek tzv. „face to face“ (z tváře do tváře). Na předem připravené otázky. Tato metoda dosahuje nejlepších výsledků. Dotazovaný se nemůže schovat za papír, ale může vyslovit otevřeně vlastní názor.

Po telefonu – je to moderní technika dotazování. V častých případech bývá velice kritizována. V této metodě je nejlepší použít velice krátký dotazník.

Elektronická podoba – podobné jako psané dotazování, akorát u elektronického je možnost získat více respondentů, protože se používají různé komunikační sítě na rozeslání těchto dotazníků. [20]

Dotazník

Dotazník je nejrozšířenější technika sociologického výzkumu. Je použita k získání potřebných informací k určitému materiálu, který je podroben kvantitativním analýzám. Obvykle je tedy spojován s matematicko-statistickou metodou.

Mezi hlavní výhody patří malá například nákladnost, získání většího počtu respondentů, nezabere moc času (při vypracování, vyplňování a zpracování), respondenti si sami rozmyšlejí odpovědi, hlavně je málo náročný na počet pracujících na výzkumu.

Dotazník má také své nevýhody. Mezi ně patří například neosobnost, nepochopení dané otázky, nezájem respondenta se na dotazníku podílet, vynechávání otázek či vymyšlené nebo skreslené odpovědi. (neúmyslně či úmyslně) [14]

Když se konstruuje dotazník je potřeba se držet určitých zásad. Otázky musí být konkrétní a týkat se výzkumu, na který je dotazník zaměřen. Musí být kladeny srozumitelně a hlavně jednoduše, aby je respondent zvládl pochopit a dokázal na ně odpovědět. Dotazníky jsou otevřené, kdy dotazovaný odpovídá vlastními slovy, nebo uzavřené, kdy si respondent může vybrat z nabízených odpovědí. Dotazník také může být polozavřený. To znamená, že se v něm nacházejí jak otázky otevřené, tak uzavřené. Také má možnost připsat svůj vlastní názor. [14]

4 PRAKTICKÁ ČÁST

4.1 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření proběhlo za účelem zjistit, jaká je současná situace extremismu a rasismu v ČR. Dotazník se skládá z dvaceti devíti otázek – otevřených či s označením daných možností [Příloha A: Dotazníkové šetření]. Cílovou skupinou bylo obyvatelstvo celé České republiky. Proto byl dotazník sestaven v elektronické podobě na www.vyplnto.cz, či použity jiné internetové komunikační kanály. Konečný počet respondentů se vyšplhal na počet 153 a zdrojem vyplnění dotazníku byly odkazy s návratností: www.vyplnto.cz (1,4%), [facebook.com](https://www.facebook.com) (62,6%), email (9,2%) a nezjištěno (25,5%). Průzkum probíhal během měsíce prosince roku 2013.

Odpovědi na položené otázky jsou na následujících stranách rozepsány. Graficky znázorněny s přesnými počty respondentů a taktéž v procentuálním vyjádření jsou k nalezení v příslušných přílohách na konci bakalářské práce.

V otázce č. 1. respondenti odpovídali, do které části populace patří. Dotazníku se zúčastnilo 84 žen (54,9%) a 69 mužů (45,1%). [Příloha B: Otázka č. 1. v procentuálním a grafickém vyjádření.]

Otázka č. 2. se zabývala věkovou skupinou respondentů. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 9 osob (5,88%) ve věku od 15 - 20 let. Dále 58 lidí (37,91%) ve věkové kategorii od 20 - 25 roků. Tato skupina byla nejpočetnější z důvodu oslovení studentů různých fakult. V rozmezí 25 - 30 let se zúčastnilo 26 osob (16,99%). Od 30 - 40 let vyplnilo dotazník 37 lidí (24,18%). Věková kategorie mezi 40 - 55 let odpovídalo 20 osob (13,07%). Nejméně se však zúčastnilo lidí staršího věku. Svými názory přispěli pouze 3 respondenti (1,96%). [Příloha C: Otázka č. 2. v procentuálním a grafickém vyjádření.]

Další otázka se týkala nejvyššího dosaženého vzdělání každého respondenta. Dotazníkového šetření se tedy zúčastnilo 5 osob (3,27%) vzdělání základního. Dále 11 lidí (7,19%) s vyučením. Středoškolské vzdělání s maturitou mělo 88 lidí (57,52%). Tím se zařadili do nejpočetnější skupiny začleněné v dotazníkovém šetření. Vyšší odbornou školu dostudovalo s titulem Dis. 8 osob (5,23%). Vysokoškolské vzdělání s titulem Bc. mělo 18 lidí (11,76%). Osob s nejvyšším vzděláním například Ing., Mgr. a další, bylo přesně 22 (14,38%). Bohužel jeden respondent (0,65%) se o svém vzdělání nechtěl vyjadřovat a otázku vynechal. [Příloha D: Otázka č. 3 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

Otázka č. 4 ukazuje zájem o dotazník v jednotlivých krajích ČR. Nejvíce lidí vyplnilo dotazník v Moravskoslezském kraji a to s počtem 55 lidí (35,95%). Zde je totiž tato situace velice intenzivní. Druhý největší zájem o průzkum byl na Severovýchodě 44 lidí (28,76%). V hlavním městě Praze vyplnilo dotazník 19 osob (12,42%). Ve Středních Čechách to bylo 13 respondentů (8,5%). V kraji Jihovýchodním a Severozápadním vyplnilo průzkum 7 osob (4,58%). Následuje Střední Morava se 6 hlasy (3,92%). 1 člověk (0,65%) tuto otázku vyplnil v kraji Jihozápadním a 1 člověk (0,65%) otázku vůbec nevyplnil. [Příloha E: Otázka č. 4 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

V další otázce se respondenti mohli vyjádřit k otázce extrémní pravice. Měli si vybrat, které seskupení reprezentuje v České republice extrémní pravici. Mohli si vybrat až pět skupin z jedenácti možných. Dělnické straně, dalo svůj hlas 110 osob (72,37%). Po něm následoval Národní odpor s 82 hlasy (53,95%). Vlasteneckou frontu jako extrémní pravici označilo 46 lidí (30,26%). K Československé anarchistické federaci se přiklonilo 28 lidí (18,42%). Federace anarchistických skupin, měla jen o jeden hlas méně, což znamená 27 osob (17,76%). 22 lidí (14,47%) se spíše přiklání k antifašistické akci. K mladým národním demokratům se přiřadilo lidí 19 (12,5%). 16 respondentů (10,53%) označilo jako extrémní pravici Národní sjednocení. Komunistický svaz mládeže a Národní korporativci, získali stejný počet příznivců, po 13 lidech (8,55%). Pouhých 12 osob (7,89%) označilo jako extrémní pravici Komunistickou stranu Československa. [Příloha F: Otázka č. 5 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

Respondenti také dostali možnost se vyjádřit k opačnému seskupení, což znamená k extrémní levici vyskytující se v ČR. Opět si mohli vybrat 5 skupin z naprosto stejných seskupení jako v předchozí otázce. Otázka č. 6 dopadla následovně. Jako největší seskupení extrémní levice lidé označili Komunistický svaz mládeže s počtem 87 hlasy (57,24%). Po té 79 osob (51,97%) označilo Komunistický svaz Československa. K Antifašistické akci se přiklonilo celkem 46 lidí (30,26%). Československá anarchistická federace zůstala další v pořadí. Pro ni hlasovalo celkem 43 respondentů (28,29%). V těsném závěsu s 39 respondenty (25,66%) zůstala Federace anarchistických skupin. S dělnickou stranou souhlasilo 23 osob (15,13%). Jen pár lidí hlasovalo pro Vlasteneckou frontu, Národní sjednocení, Národní korporaci a Národní odpor. Své hlasy rozdělili do 14 (9,21 %), 12 (7,89 %), 11 (7,24 %) a 10 (6,58 %). [Příloha G: Otázka č. 6 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

Otázka č. 7. Zjišťovala, zda se někdo přímo s extremismem potkal. Ze 153 lidí odpovědělo ANO 69 osob (45,39%). Na stranu NE se přiklonilo celkem 83 lidí (54,61%). [Příloha H: Otázka č. 7 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

V dalších dvou otázkách se dotazník zabýval současným pravicovým a levicovým děním. Zda se cítí lidé v ČR těmito směry ohroženi. Na extrémně pravicový odpovědělo ANO 42 lidí (27,63%), na levicový 55 (36,18%). Naopak se necítí ohroženo pravicovým extremismem 110 osob (72,37%) a levicovým 97 (63,82%) [Příloha I: Otázka č. 8 v procentuálním a grafickém vyjádření.] a [Příloha J: Otázka č. 9 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

Při otázce, zda si někdo myslí, že je někdo za extremismus v naší zemi odpovědný, výsledky byly následovné. Největší odpovědnost s počtem 68 lidí (44,74%) je Ministerstvo vnitra společně s Policií. 56 občanů (36,84%) odpovědělo, že Ministerstvo pro menšiny a lidská práva. Kraje s nejnižšími územními celky dostaly v přepočtu 20 hlasů (13,16%). Nejméně zodpovědná za problematiku je podle lidu Bezpečnostní informační služba. [Příloha K: Otázka č. 10 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

K pochodu dělnické strany na Janov v Litvínově se dotazovaní lidé spíše přikláněli. Celých 83 (54,61%) lidí se vyjádřilo pro ANO, naopak 69 (45,39%) pro NE. [Příloha L: Otázka č. 11 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

Další otázka se věnovala zjištění, zda někdo z dotazovaných je nebo zná někoho z okolí, kdo byl členem Národní gardy. 138 lidí (90,79%) členy nejsou a neví o co se jedná. 13 osob (8,55%) někoho kdo byl nebo kdo je členem potkalo. Dokonce jeden (0,66%) z dotazovaných uvedl, že je sám členem. [Příloha M: Otázka č. 12 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

Otázka č. 13 se zabývala Komunistickou stranou Čech a Moravy, zda by lidé podepsali petici pro zrušení této strany. Podle dosažených výsledků již 74 občanů (48,68%) petici podepsalo. Úplně stejný počet, kdyby mělo možnost, by petici podepsalo. Pouze 4 lidé, by petici nikdy nepodepsalo. [Příloha N: Otázka č. 13 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

KSM neboli Komunistický svaz mládeže, je sdružení lidí ve věku 15 až 35 let. Chtějí porazit kapitalismus vlastní sociální demokracií. V roce 2006 byla zveřejněna informace o zrušení KSM Ministerstvem vnitra, kvůli rozporu s Listinou základních práv a svobod a Ústavou ČR. V roce 2008 bylo toto sdružení zákonně rozpuštěno, ale členové se nevzdali a

dále bojovali. V roce 2009 již soud zrušil své rozhodnutí a o rok později bylo zrušeno rozpuštění KSM. [19]

Otázkou tedy bylo, zda občané s tímto rozpuštěním souhlasili. Výsledek byl vcelku udivující. 56 lidí (36,84%) s tímto rozhodnutím souhlasilo. K souhlasu se spíše přiklonilo dalších 18 (11,84%). Nesouhlasilo pouze 14 osob (9,21%). K této skupině se přiklonilo dalších 15 (9,87%). Celých 49 lidí (32,24%) se neumělo k této otázce vyjádřit. [Příloha O: Otázka č. 14 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

Dotazník také zabrousil k současné situaci extremismu v ČR. Zda u nás spíše stoupá, stagnuje nebo klesá. Podle dotazovaných občanů je levicová i pravicová forma na vzestupu. Takto odpovědělo 94 lidí (61,84%). 50 občanů (32,89%) si myslí, že extremismus stagnuje, ale některá seskupení vždy zabírají větší pozici. Objevil se také názor 8 respondentů (5,26%), že extremismus v ČR je na ústupu. [Příloha P: Otázka č. 15 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

Další otázkou bylo, zda Policie ČR dostatečně zasahuje proti extremistickým skupinám. Zda jsou jejich zásahy přiměřené. 61 lidí (40,13%) bylo se zásahy spokojeno. Dalších 46 (30,26%) by souhlasilo i s tvrdšími zásahy. Za nepřiměřeně tvrdé označilo 32 respondentů (21,05%). O velice banálním chování policistů uvažuje 13 lidí (8,55%). [Příloha Q: Otázka č. 16 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

V poslední otázce spojované s extremismem v České Republice, se mohli respondenti k tomuto tématu sami vyjádřit. Mnozí na tuto otázku vůbec neodpověděli nebo se vůbec nechtěli k této otázce vyjadřovat. Některé odpovědi byly spíše rasistického původu.

Zde je výčet některých zamyšlených odpovědí:

- Aktivní extremisté jsou frustrovaní lidé, kteří ve svém životě neuspěli a snaží se vinit někoho jiného, než vlastní neschopnost. Však strach plyne z toho, že někteří slušní lidé činy extremistů podporují a tolerují.
- Extremismus stoupá, protože lidé jsou stále nespokojení. Ze strany levice i pravice. Může za to podle mě údajná krize, jelikož nižší vrstvy si stěžují, že nemají finanční prostředky a ti bohatší nedokážou pochopit jejich situaci. Nakonec se tyto skupiny dohadují a nic dobrého z toho nevyjde.
- Otázkou není samotný extremismus, ale jeho příčiny vzniku. Příslušné orgány by měly řešit, co způsobilo jeho vzestup, proč se čím dál více občanů přiklání

k radikálnímu myšlení. Podle mého názoru je jednou z mnoha příčin špatně nastavený program v sociální oblasti a problematika cizinců v České Republice.

- Z ničeho nic extremistické hnutí nevznikají. Vždy za jejím vznikem i samotnými pochody a demonstracemi něco stojí. Extremismus není rasismus, ale svobodné vyjádření nesouhlasu s danou situací.
- Nijak jsem o těchto pojmech nepřemýšlela. Z mého názoru se jedná o určité seskupení lidí, kteří nesouhlasí s děním a neprávem v tomto státě. Osobně mi extremistické hnutí nevadí, ale jen pokud nejsou docílena fyzickým násilím nebo násilnou formou.

Další fáze dotazníku se zaměřovala na rasismus. Šlo o souhrn otázek, zabývající se rasismem, co vedlo k jeho vzniku a jak se lidé chovají. Respondenti se také mohli k této problematice sami vyjádřit.

V první otázce si lidé mohli vybrat z předem daných tvrzení definici, jakou by sami k rasismu přiřadili. Názory však byli velice vyrovnané. 63 respondentů (41,45%) se přiklání k tomu, že jde o předsudky, které jsou založeny na etnické příslušnosti a následně změně chování kvůli příslušníkům daného etnika. Následně 62 lidí (40,79%) odpovědělo, že se jedná o teorii či myšlenku, kdy jsou fyzické vrozené vlastnosti spojovány s rysy osobnosti a tudíž vzniká rozpor, že jedna rasa je nadřazena jiné. Pouhých 9 lidí (5,92%) ze všech dotazovaných si myslí, že definice tohoto výrazu je nenávist a násilí vůči lidem romské národnosti. 18 osob (11,84%) mělo dojem, že si mezi definicemi nemohou vybrat tu správnou. [Příloha R: Otázka č. 18 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

Při otázce, zda se někdy někdo z dotazovaných choval rasisticky vůči osobě jiné národnosti skupiny, byli lidé v celku upřímní. 43 lidí (28,29%) odpovědělo, že se určitě někdy rasisticky chovalo. V 36 případech (23,68%) to bylo uznání, že je možné, že by se tak stalo. Neúmyslně se rasisticky chovalo 28 respondentů (18,42%). Spíše se takto nezachovalo 34 lidí (22,37%) a 11 občanů (7,24%) se buď nechtělo přiznat, nebo se tak opravdu nezachovali. [Příloha S: Otázka č. 19 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

Otázka č. 20 se zaměřila na míru rasismu v ČR. Respondenti měli ohodnotit čísla od 1 do 5, zda si myslí, že rasismus je u nás málo rozšířený nebo naopak velmi. 6 lidí (3,95%) si myslí, že toto téma je u nás málo rozšířené, až mizivé. 22 občanů (14,47%) se přiklání k menší rozšířenosti tohoto tématu po ČR. Neutrální cestou se vydalo lidí 49 (32,24%).

Číslem 4 označilo situaci v ČR 53 respondentů (34,87%). 22 lidí (14,47%) si myslí, že je toto téma u nás velice rozšířené a mělo by se řešit. [Příloha T: Otázka č. 20 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

Při otázce, co způsobuje odlišnost chování jiných rasových skupin, respondenti odpovídali různě. Hlavní příčinou je podle dotazovaných výchova. Pro tuto odpověď hlasovalo 62 lidí (40,79%). 31 osob (20,39%) hlasovalo pro kulturu. K pohledu sociálního postavení se přiklánělo 23 respondentů (15,13%). 13 (8,55%) tuto odlišnost přikládalo již vrozenému chování. Podle pouze jedné osoby (0,66%) je tato odlišnost dána kulturou a životními zkušenostmi. Zbylých 19 (13%) by svázalo všechny možnosti do jedné odpovědi. Jinak se neobjevil další jiný návrh. [Příloha U: Otázka č. 21 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

S osobními zkušenostmi je to o trochu jiné. 53 osob (34,87%) nemá k tomuto tématu co říci. Jejich dojem je neutrální. Úplně negativní vztah má 31 lidí (20,39%). K tomu se také řadí 52 osob (34,21%), které mají spíše negativní zkušenosti. Spíše pozitivní zkušenost má pouze 5 osob (3,29%) a čistě pozitivní jenom 4 lidi (2,63%) ze všech dotazovaných. [Příloha V: Otázka č. 22 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

Další otázka v pořadí pojednávala, o hnutí skinheads, zda lidé tyto příslušníky a jejich tlak pociťují, či nikoli a jak je vnímají. Podle dostupných výsledků, vygenerovaných z průzkumu se lidé na toto hnutí dívá spíše negativně. Odpovědělo takto 89 občanů (58,55%). Neutrálně se k tomuto tématu staví 37 lidí (24,34%). Spíše pozitivně se vyjádřilo dohromady 23 osob (15,13%). Ze všech dotazovaných respondentů pouze 3 lidé (1,97%) nevěděli, co nebo kdo hnutí skinheads vlastně je. [Příloha W: Otázka č. 23 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

Při otázce, zda se někdy někdo z dotazovaných setkal ve svém okolí s rasismem, odpověď byla docela překvapivá. V dnešní době se s rasismem ve svém okolí neseťkalo pouze 25 lidí ze všech (16,45%). [Příloha X: Otázka č. 24 v procentuálním a grafickém vyjádření.] Svědkem tohoto činu bylo 47 občanů (30,92%). [Příloha Y: Otázka č. 25 v procentuálním a grafickém vyjádření.] Z dotazovaných, kteří odpověděli ANO, bylo 25 přihlížejících (52,08%), obětí 10 (20,83%), lidí do sporu zasahujících také 10 (20,83%) a dokonce 3 lidé (6,25%) samo spor vyvolalo a bylo iniciátorem. [Příloha Z: Otázka č. 26 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

V současné době je rasismus velice rozšířené téma. 93 lidí (61,18%) ze všech respondentů si myslí, že je v dnešní době více rozšířený než v minulosti. Podle 36 osob (23,68%) je to právě naopak. K tomuto tématu se neumělo vyjádřit přesně 23 respondentů. (15,13%) [Příloha A1: Otázka č. 27 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

Předpolední otázkou je zjištění, proti komu jsou tyto útoky výhradně vedeny. Většina dotazovaných označila jako napadené občany romského původu. Označilo je takto 133 lidí (87,5%). Obyvatelstvo negroidní rasy bylo označeno 11 lidmi (7,24%) a osoby asijského původu pouze 8 osobami (5,26%). [Příloha B1: Otázka č. 28 v procentuálním a grafickém vyjádření.]

Na poslední otázku dotazníku mohl odpovědět každý podle svého vlastního uvážení a podle pocitů, které k tomuto tématu má. Respondenti odpovídali velice nápaditě a různě. Každý se staví k rasismu jinak.

Vybráno je zde pár nejzajímavějších odpovědí, které se staví do několika následujících odřávek:

- Dle mého názoru je rasismus naopak veden Romy na nás, jejich chování a napadání příslušníků ČR, se směšnými tresty. Šikanují nás ve vlastním státě a justice jim pomáhá. Je těžké, když se člověk kvůli této „menšině“ bojí ve vlastním městě.
- Hlavně si myslím, že by ke všem mělo být přistupováno stejně na základě chování. Myslím, že je na rozmachu pozitivní rasismus – a to od Romů směrem k většinové populaci. Myslím, že se všechny konflikty mezi jednotlivými skupinami prostě označí jako rasistické, přitom příčina konfliktu může být někde jinde.
- Měl by se více zajímat stát, kraj, město. Snížit dávky, nutit pracovat, nedávat vše zadarmo. Také větší hlídky městské policie.
- Nenávisť vůči čínským a vietnamským prodejcům, přesto lidé nakupují jejich zboží na stáncích. Opovržení vůči romským spoluobčanům. Snažit se o jejich začlenění do pracovního procesu, snížit sociální dávky. Obavy z muslimů a netolerance jejich zvyků. K tomu by prospěl výkon veřejné správy bez korupce.
- Větší angažovanost státu v řešení problematiky romského etnika. Lepší hospodaření se sociálními výdaji. Měla by být lepší kontrola používání těchto dávek. Specifikovat podmínky pro získání těchto podpor, aby měli šanci získat

takové dávky i jiní občané, než většina z určité skupiny spoluobčanů. (bráno poměrově)

ZÁVĚR

Po prostudování internetových zdrojů a literatury, které se zabývají tímto tématem extremistického hnutí a jeho vznikem, jsem zjistila, že Česká Republika není přímo terorismem, extremismem nebo rasismem ohrožena. Existují však výjimky, které s rasismem souhlasí a cítí se sami, i když malými rasisty být.

V České republice je hlavním problémem soužití větších populací s menšinami. Mohou za to hlavně ekonomické, sociální a morální aspekty. Díky šetření, které jsem vytvořila po všech krajích tohoto státu, jsem se dozvěděla spousty zajímavých názorů na tuto problematiku.

Nejvíce se řeší pravicový extremismus se sociálně vyloučenými lokalitami. To je však velice nebezpečné a nepřijatelné. Jedná se o extremistické demonstrace v určitém městě zaměřené proti určité menšině nebo skupině. Tímto obyčejný občan často ihned reaguje a snaží se o zlepšení situace svými návrhy. Poté může začít samospráva jednat a zlepšit situaci ve městě. Když občané zjistí, že se při této akci změnila situace ve městě k lepšímu, začnou také s extremismem sympatizovat. Tímto vznikne nárůst extremismu celkově.

Druhou možností je, že se samospráva přikloní ke skupině či menšině, proti které byla demonstrace zkonstruována. Začne se jednat o tom, jak by se dala tato situace vyřešit a jak tuto skupinu přizpůsobit okolí a stejně nakonec podpoří požadavky extrémistů. Tímto dvěma způsoby nejvíce vzniká nárůst sympatie k extremistům a také nové extremistické uskupení.

Když extremisté půjdou proti jakékoliv skupině, ke které cítí nenávisť, ať to jsou cizinci, romové, homosexuálové a další, veřejná správa bude i tak požadovat, aby se tyto skupiny nějak přizpůsobily ostatním (většině). Tyto všechny faktory podporují nárůst extremismu proti menšinám či jiným jinak vedeným skupinám.

Pro pochopení tohoto tématu je potřeba si zjistit určité informace spojené s ním. Proto jsem se také zabývala zjišťováním jednotlivých pojmů, které s extremismem souvisejí a proč vznikli extremistické hnutí také v ČR

Extremismus má kořeny již hluboko v historii, z čehož současní extrémisté čerpají, vychází a dále modifikují. V dnešní době se extremismus vypracovává díky velice dobře vytvořeným politickým programům, které zajišťují extremistům jejich práva. Využívají zákonů, aby mohli legálně fungovat a dosahovat svých vlastních cílů.

Hlavním cílem této bakalářské práce s názvem „Ekonomické a sociální aspekty extrémistického hnutí ve vybraných regionech ČR“ byla snaha nastínit problematiku tohoto tématu. Také nahlédnout do názorů Čechů k extremismu, terorismu a rasismu. Což bylo splněno dotazníkovým šetřením, ve kterém se mohli všichni dostatečně vyjádřit.

Práce byla tedy rozdělena na 3 hlavní části plus praktická část s dotazníkovým šetřením. V první větší části se bakalářská práce zabývala extremismem jako takovým, jeho historií, vznikem a druhy. V další části proběhla konfrontace s terorismem jeho historií, vznikem, druhy a také náznakem, jak probíhá teroristický útok a jeho možným provedením. Poslední částí bylo téma rasismu. Taktéž jeho druhy a proti komu se obvykle rasistické útoky propagují. V neposlední řadě se práce zajímala o sociální a ekonomické aspekty, které v jednotlivých krajích vedou k těmto situacím.

Popsána zde byla také situace extremistických trestných činů, ve všech krajích. V této kapitole byla také situována nejsledovanější kauza čtyř extrémistů a jejich nepochopitelného extremisticky-rasistického činu.

Dotazníkové šetření se zajímalo hlavně o otázku extremismu a rasismu v jednotlivých krajích z pohledu osob, kteří v těchto krajích bydlí a co plyne z jejich vlastních posouzení a pozorování vůči svému okolí. Odpovídalo 153 lidí různých věkových i rasových skupin. V ČR je možné hovořit o specifiku lidí, neboli rasistů, které již mají ve svém chování zabudováno nepřátelství proti menšinám. Podle jejich názoru je to hlavně výchovou a kulturou daného nenáviděného etnika. Přispívají k tomu také nedostatečné informace, které jsou šířeny přes společnost či média. Ale ne všichni Češi žijí takovými předsudky. Hodně respondentů odpovídalo v duchu míru a souladu žití s menšinami. Ve vlastních názorech také psali, že by jim nevadilo s nimi žít v domě, či pracovat na stejné pracovní pozici. Protože takoví lidé nejsou vždy špatní, ale je to již dané vývojem společnosti a občany, kteří již mají takové předsudky naučeny například od rodičů či přátel nebo jak bylo již řečeno, médii a podobě.

POUŽITÉ ZDROJE

- [1] BECKOVÁ, T. – *Současná situace extremismu a rasismu v ČR (výsledky průzkumu)*, 2013. Dostupné online na <http://soucasna-situace-extremismu.vyplnto.cz>.
- [2] BARTOLI, A. a Peter T. COLEMAN. Where Does Extremism Come From?. *Dealing with Extremists*[online]. 2003, č. 2 [cit. 2014-04-01]. Dostupné z: <http://www.beyondintractability.org/essay/dealing-extremists>
- [3] BELFER, Mitchell A. *Terorismus: pokus o porozumění*. Vyd. 1. Editor Emil Souleimanov. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, 345 s. Knižnice Sociologické aktuality, 20. sv. ISBN 978-807-4190-384.
- [4] BONANATE, L. *Mezinárodní terorismus*. Překlad Josef Hajný. V Praze: Columbus, 1997, 190 s. Edice 20. století. ISBN 80-859-2845-0.
- [5] BRZYBOHATÝ, M. *Terorismus I*. 1. vyd. Praha: Police History, 1999, 141 s. ISBN 80-902670-1-7.
- [6] BRZYBOHATÝ, M. *Terorismus II*. 1. vyd. Praha: Police History, 1999, 197 s. ISBN 80-902670-4-1.
- [7] Co je extremismus?. Policie ČR [online]. Brno: Vysoké učení technické, Fakulta chemická, 2010, [cit. 2013-12-29]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/prevence-informace-o-extremismu-co-je-extremismus.aspx>
- [8] CO je extremismus: Vymezení pojmů. *Ver* : *t republiky* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra, 1998- [cit. 2014-03-17]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>
- [9] Český statistický úřad. Veřejná databáze [online]. 2013 [cit. 2014-04-11]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/maklist.jsp?kapitola_id=1&expand=1&
- [10] DANICS, Š. a KAMÍN T.. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005, 114 s. ISBN 80-725-1204-8.
- [11] DANICS, Š. *Extremismus: hrozba demokracie*. 1. vyd. Praha: Police History, 2002, 128 s. ISBN 80-864-7707-X.
- [12] DANICS, Š. *Extremismus*. 1. vyd. Praha Triton, 2003, 62 s. ISBN 80-725-4454-3.

- [13] DEMJANČUK, N. *Vzdělání a extremismus*. 1. vyd. Praha: Epocha, 2005, 133 s. ISBN 80-863-2883-X.
- [14] DURDOVÁ, I. *Vybrané kapitoly ze sociologie tělesné kultury*. 1. vyd. Ostrava: VŠB - TUO, 1999, 59s. ISBN 80-707-8691-4.
- [15] CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*. 1. vyd. Praha: Portál, 2007, 183 s. ISBN 978-807-3670-986.
- [16] CHMELÍK, J. *Extremismus*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, 425 s. ISBN 978-807-3803-766.
- [17] CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. 1. vyd. Praha: Linde Praha a. s., 2001, 172 s. ISBN 80-7201-265-7.
- [18] KALAMÁR, Š. *Terminologie a symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2011, 136 s. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-103-0
- [19] Komunistický svaz mládeže. *WikipediE* [online]. 2013 [cit. 2014-03-22]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Komunistick%C3%BD_svaz_ml%C3%A1de%C5%BEE
- [20] MALÝ, V. *Marketingový výzkum: teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2004, 181 s. ISBN 80-245-0761-7.
- [21] MAREŠ, M. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2003, 655 s. ISBN 80-865-9845-4.
- [22] MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005, 478 s. ISBN 80-903333-8-9.
- [23] Ministerstvo vnitra ČR. *Výroční zprávy o extremismu a koncepcie boje proti extremismu* [online]. 2013 [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>
- [24] Natálka popálená při žhářském útoku na Romů chodí do školky. *České noviny* [online]. 2014 [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/domov/zpravy/natalka-popalena-pri-zharskem-utoku-na-romu-chodi-do-skolky/1068592>

- [25] Politický extremismus: Extremismus středu. *Encyklopedie* [online]. 2010, č. 2 [cit. 2012-08-11]. Dostupné z: <http://www.evropa2045.cz/hra/napoveda.php?kategorie=7&tema=147>
- [26] PORADA, V., DANICS, Š. a V. PLECITYÝ. Extremismus - jeho kořeny, projevy a východiska řešení: (sborník). 1. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001, 268 s. ISBN 80-7251-088-6.
- [27] *Průměrná hrubá mzda* [online]. 2013 [cit. 2014-04-03]. Dostupné z: <http://www.platy.cz/analyzy/prehled-platu-zen-a-muzu-podle-kraju-ceske-republiky/50082>
- [28] STÖSS, R. FRIEDRICH-EBERT-STIFTUNG, Richard Stöss. Abteilung Dialog Ostdeutschland. *Rechtsextremismus im vereinten Deutschland*. 3., aktualisierte Aufl. Bonn: Friedrich-Ebert-Stiftung, Abt. Dialog Ostdeutschland, 2000, 425 s. ISBN 38-607-7940-0
- [29] Trestní zákoník (zákon č. 40/2009 Sb.). *Zakony-online* [online]. 2009, č. 3 [cit. 2012-08-15]. Dostupné z: <http://zakony-online.cz/?s10&q10=311>
- [30] Zelení za jadernou energii. ODS [online]. 2007, č. 3 [cit. 2012-08-13]. Dostupné z: <http://www.skaloud.net/clanky/stanoviska/jinyma-ocima/zeleni-za-jadernou-energii-4-8-2007/>
- [31] Žhářský útok ve Vítkově. Wikipedie: Otevřená encyklopedie [online]. 2005, 2014 [cit. 2014-04-22]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%BDh%C3%A1%C5%99sk%C3%BD_%C3%BAtok_ve_V%C3%ADtkov%C4%9B

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha A: Dotazníkové šetření
- Příloha B: Otázka č. 1 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha C: Otázka č. 2 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha D: Otázka č. 3 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha E: Otázka č. 4 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha F: Otázka č. 5 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha G: Otázka č. 6 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha H: Otázka č. 7 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha I: Otázka č. 8 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha J: Otázka č. 9 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha K: Otázka č. 10 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha L: Otázka č. 11 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha M: Otázka č. 12 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha N: Otázka č. 13 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha O: Otázka č. 14 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha P: Otázka č. 15 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha Q: Otázka č. 16 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha R: Otázka č. 18 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha S: Otázka č. 19 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha T: Otázka č. 20 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha U: Otázka č. 21 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha V: Otázka č. 22 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha W: Otázka č. 23 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha X: Otázka č. 24 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha Y: Otázka č. 25 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha Z: Otázka č. 26 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha A1: Otázka č. 27 v procentuálním a grafickém vyjádření.
- Příloha B1: Otázka č. 28 v procentuálním a grafickém vyjádření.

PŘÍLOHA A: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

1. Pohlaví

Žena Muž

2. Věk

méně než 15 let 15-20 let 20-25 let 25-30 let 30-40 let 40-55 let 55 let a více

3. Nejvyšší dosažené vzdělání

Základní Vyučen/a Středoškolské s maturitou Vyšší odborné - Dis. Vysokoškolské - Bc. Vysokoškolské - Ing., Mgr. a vyšší tituly

4. Region, ve kterém bydlím

Praha Střední Čechy Jihozápad Severozápad Severovýchod Jihovýchod Střední Morava
Moravskoslezsko

5. Označte seskupení (můžete max. 5), která podle Vašeho názoru reprezentují extrémní pravici ČR

Zvolte alespoň jednu možnost, maximálně 5 možností.

Národní odpor Národní korporativci Československá anarchistická federace Antifašistická akce Mladí národní demokraté
 Vlastenecká fronta Federace anarchistických skupin Dělnická strana Komunistický svaz mládeže Národní sjednocení
Komunistická strana Československa

6. Označte seskupení (můžete max. 5), která podle Vašeho názoru reprezentují extrémní leviči ČR

Zvolte alespoň jednu možnost, maximálně 5 možností.

Národní odpor Národní korporativci Československá anarchistická federace Antifašistická akce Mladí národní demokraté
 Vlastenecká fronta Federace anarchistických skupin Dělnická strana Komunistický svaz mládeže Národní sjednocení
Komunistická strana Československa

7. Setkal/a jste se někdy osobně s extremismem?

ANO/NE

8. Cítíte se ohrožen/a současným extrémně pravicovým děním v ČR?

ANO/NE

9. Cítíte se ohrožen/a současným extrémně levicovým děním v ČR?

ANO/NE

10. Kdo je podle Vašeho názoru v ČR zodpovědný za problematiku extremismu?

- Ministerstvo vnitra/Policie ČR Ministerstvo pro lidská práva a menšiny Bezpečnostní informační služba Kraje a nižší územní správní celky

11. Souhlasíte s pochodem dělnické strany v Litvínově?

ANO/NE

12. Je ve vašem okolí někdo, kdo byl členem Národní gardy?

- Ano Ne Sám/a jsem členem

13. Podepsal/a jste/byste petici za zrušení KSČM?

- Podepsal/a jsem Podepsal/a bych nepodepsal/a

14. Souhlasíte s rozpuštěním Komunistického svazu mládeže ministerstvem vnitra v roce 2008?

SOUHLASÍM /SPÍŠE SOUHLASÍM /NEVÍM /SPÍŠE NESOUHLASÍM /NESOUHLASÍM

15. Která z následujících tvrzení podle Vašeho názoru nejlépe vystihuje současnou situaci v ČR?

- V ČR je extremismus na vzestupu - jak v levicové, tak i v pravicové formě Extremismus v ČR stagnuje, existují některá seskupení, které získávají silnější pozici Extremismus je v ČR na ústupu, pocítí uji ho stále méně

16. Zásahy Policie ČR proti extremistickým skupinám jsou

- Přiměřené, ale klidně by mohli být tvrdší Přiměřené, tak akorát Nepřiměřeně tvrdé Nepřiměřeně měkké

17. Prosím o vlastní názor v problematice extremismu a extrémistického hnutí

Přechod z Extremismu k Rasismu

18. Jako definici rasismu byste z následujících tvrzení vybrali:

- Předsudky na základě etnické příslušnosti a následná změna chování vůči příslušníkům daného etnika. Teorie nebo myšlenka, že existuje příčinné spojení mezi vrozenými fyzickými vlastnostmi a určitými rysy osobnosti, intelektu či kultury a s tím spojovaná představa, že některé rasy jsou svou podstatou nadřazené jiným. Nenávist a násilí vůči Romům praktikovaná hlavně hnutím skinhead. Nevím, co je rasismus Ani jedna definice mi nepřijde správná

19. Myslíte si, že jste se někdy chovali rasisticky? Vyberte nejvíce odpovídající tvrzení

- Určitě ANO Spíše ANO Ano, ale neúmyslně Spíše NE Určitě NE

20. Jaká je podle Vás míra rasismu v ČR? (1- malá, 5-velká)

- 1 2 3 4 5

21. Čím je podle Vás daná odlišnost chování příslušníků různých rasových skupin?

Kulturou Výchovou Vrozena sociálním postavením rozdíly v chování nevidím Vlastní
odpověď:

22. Osobní zkušenosti s příslušníky jiných rasových skupin máte:

Negativní Spíše negativní Neutrální Spíše pozitivní Pozitivní Nemám v nimi žádné zkušenosti

23. Jak vnímáte příslušníky hnutí skinhead?

Pozitivně Spíše pozitivně Neutrálně Spíše negativně Negativně Nevím kdo hnutí skinhead jsou

24. Setkali jste se někdy ve Vašem okolí s rasismem?

ANO NE

25. Byli jste někdy svědky rasistického útoku?

ANO NE

26. Pokud ano, jakou roli jste v něm hráli?

Přihlízející Iniciátor Obět Zasahující do sporu

27. Je podle Vás rasismus v dnešní době rozšířenější než tomu bylo v minulosti?

ANO/NEVÍM/NE

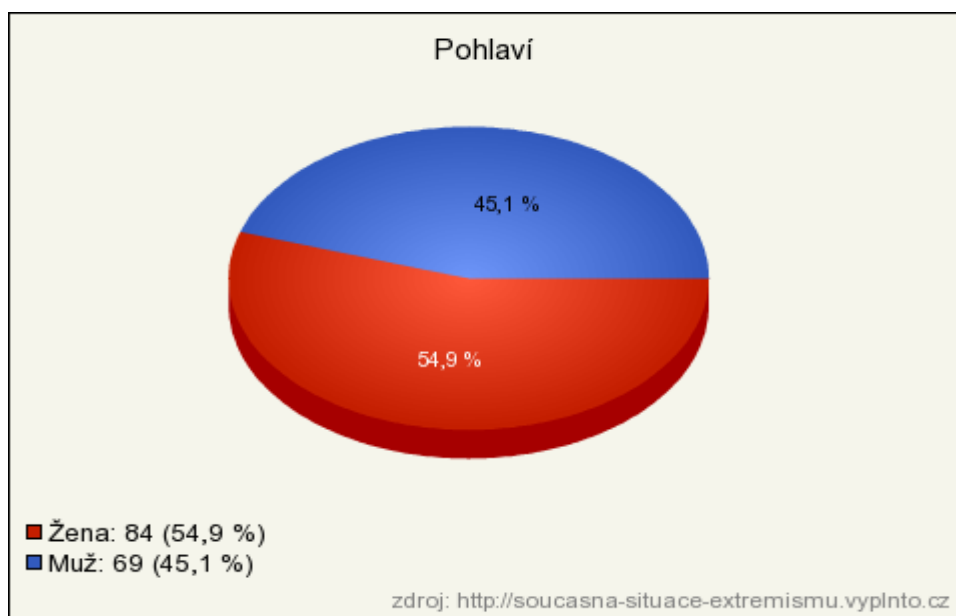
28. Na jakou menšinu jsou podle Vás nejčastěji směřovány útoky?

Romy Obyvatelstvo asijského původu Obyvatelstvo negroidní rasy

29. Co si myslíte o Rasismu ve Vašem regionu? Máte vlastní zkušenosti? Co byste udělali, aby se tato situace změnila?

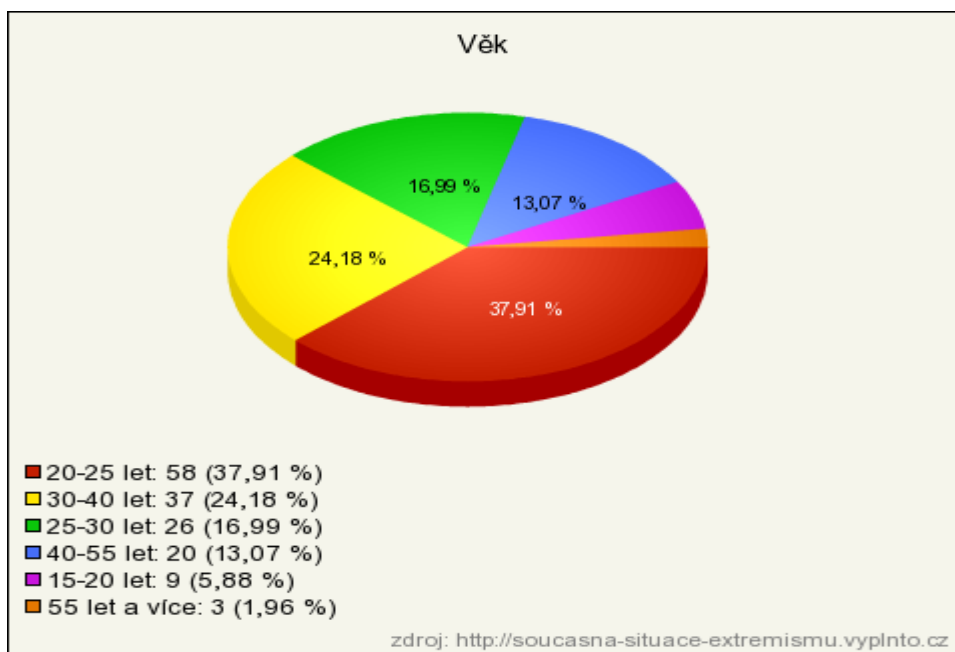
Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA B: OTÁZKA Č. 1. V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA C: OTÁZKA Č. 2. V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

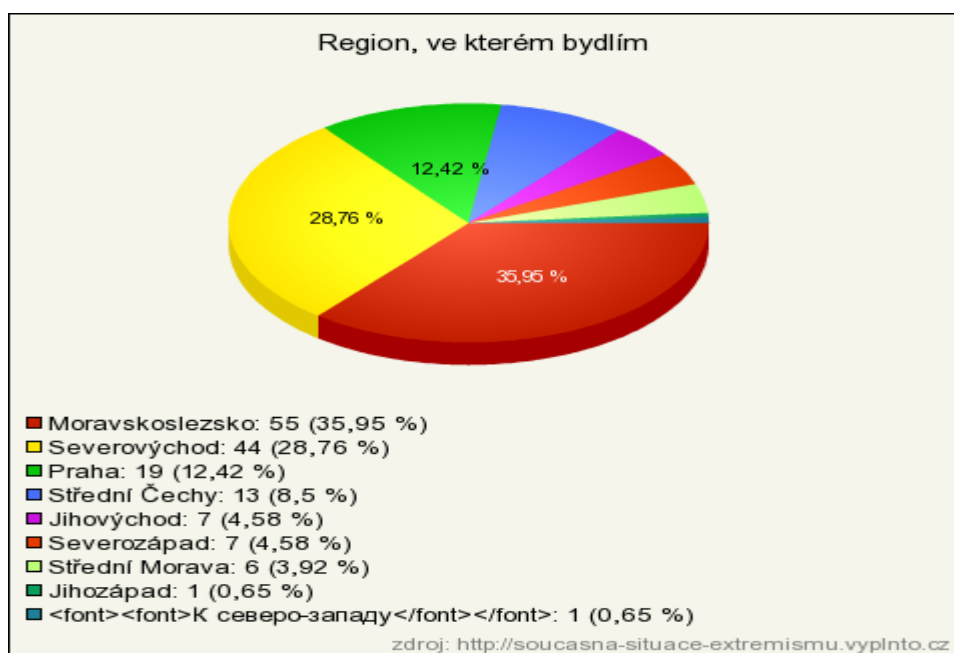
Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA D: OTÁZKA Č. 3 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

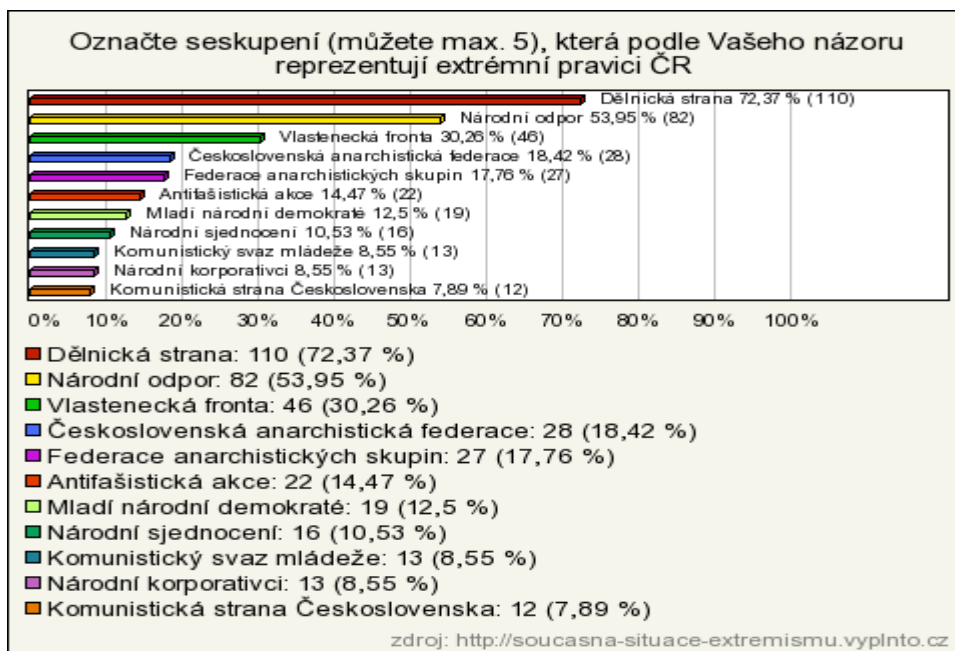
Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA E: OTÁZKA Č. 4 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

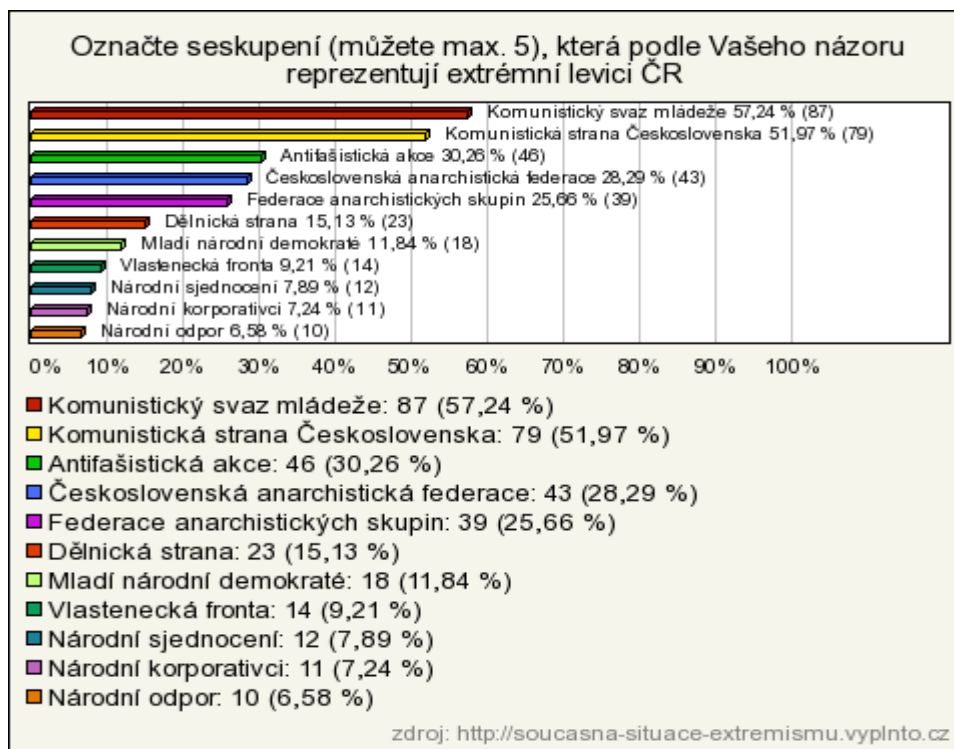
PŘÍLOHA F: OTÁZKA Č. 5 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA G: OTÁZKA Č. 6 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA H: OTÁZKA Č. 7 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

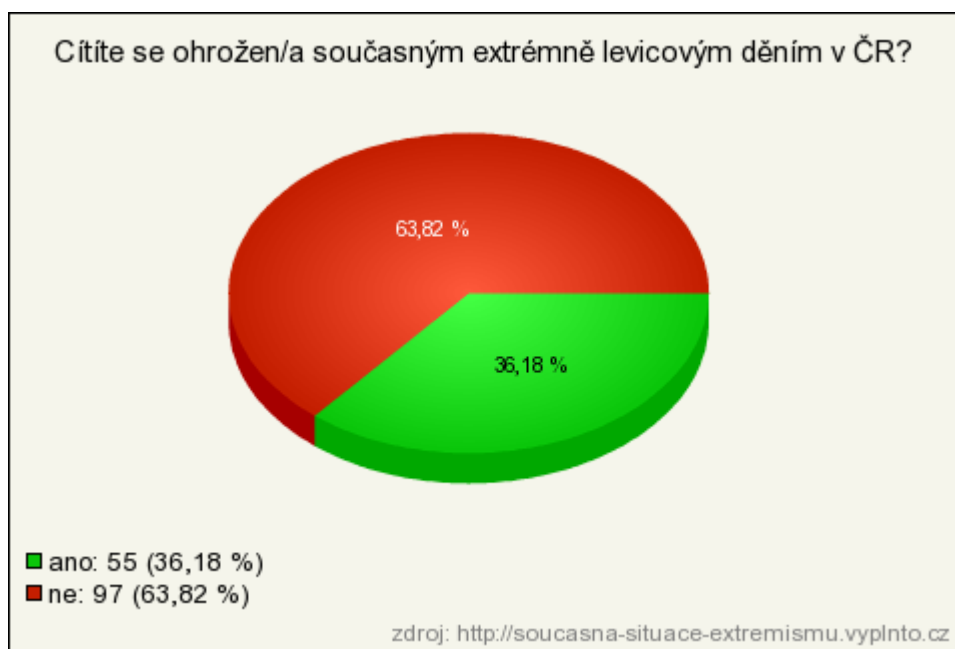
Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA I: OTÁZKA Č. 8 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA J: OTÁZKA Č. 9 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA K: OTÁZKA Č. 10 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDRĚNÍ.

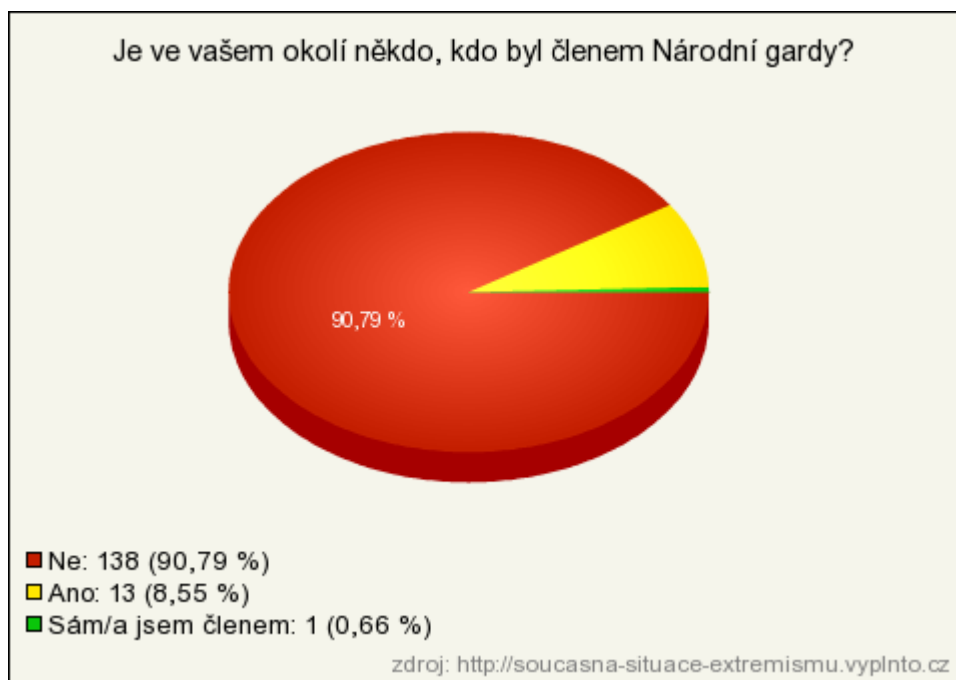
Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA L: OTÁZKA Č. 11 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

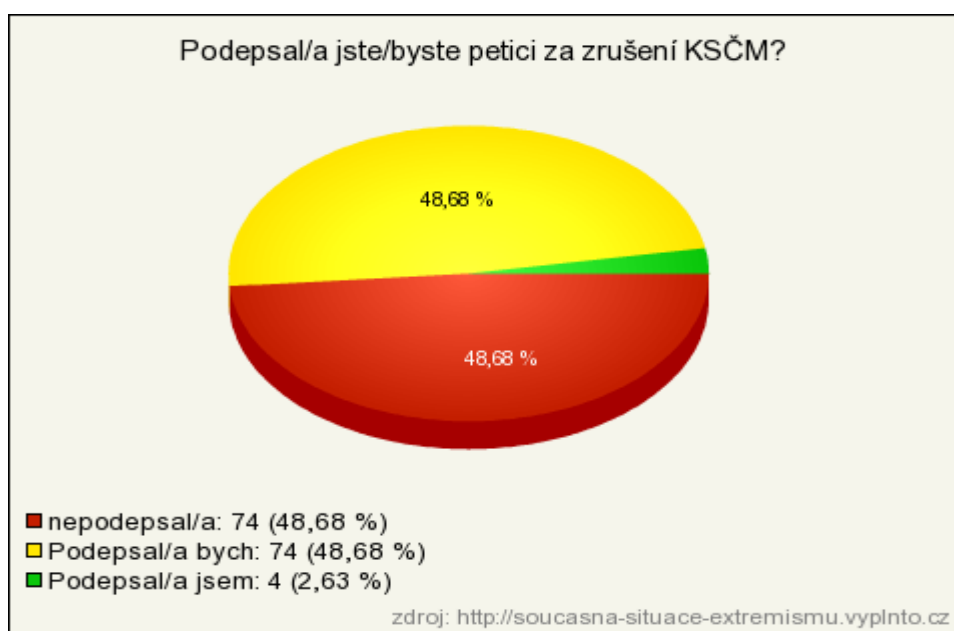
Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA M: OTÁZKA Č. 12 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

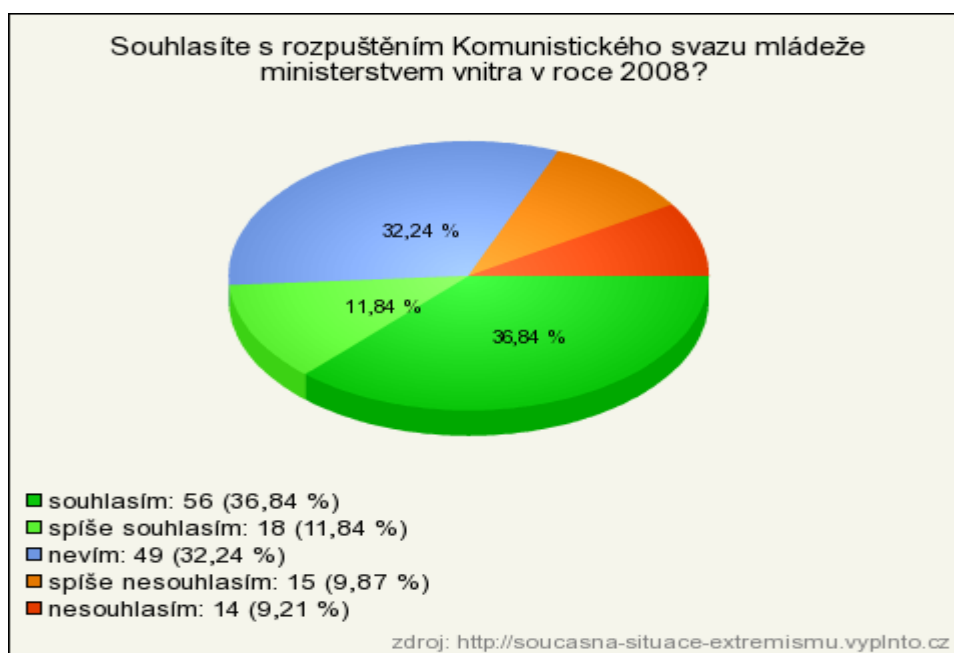
PŘÍLOHA N: OTÁZKA Č. 13 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

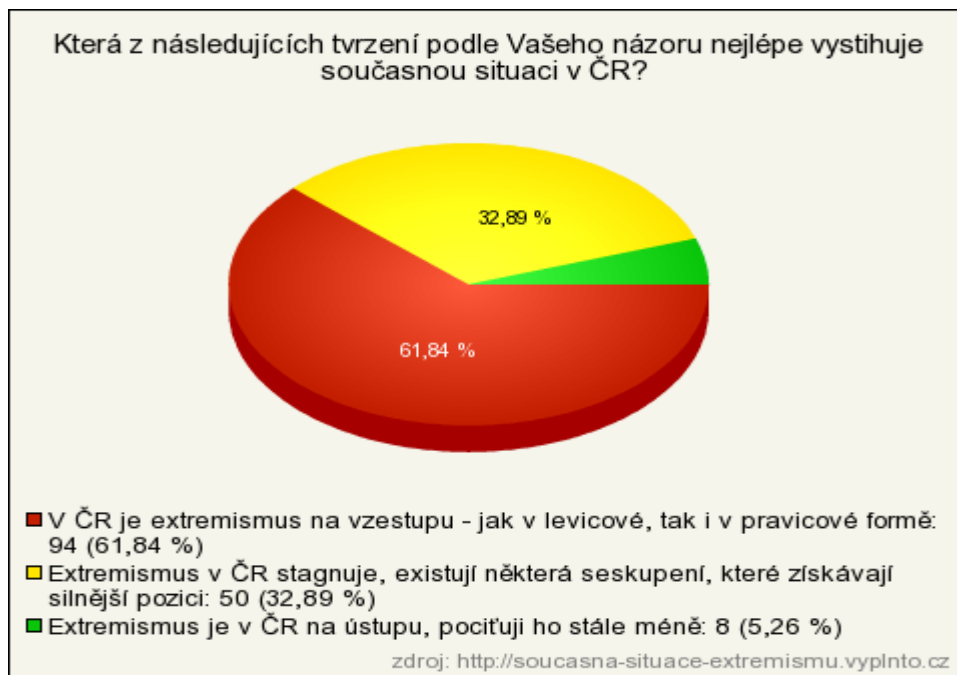

PŘÍLOHA O: OTÁZKA Č. 14 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

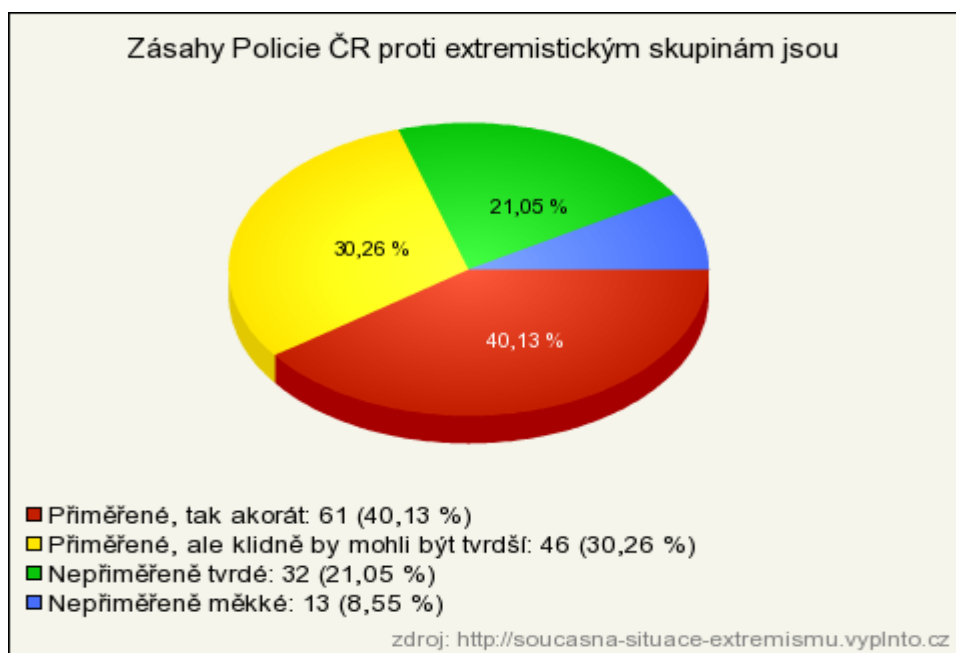
Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA P: OTÁZKA Č. 15 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDRĚNÍ.

Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA Q: OTÁZKA Č. 16 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

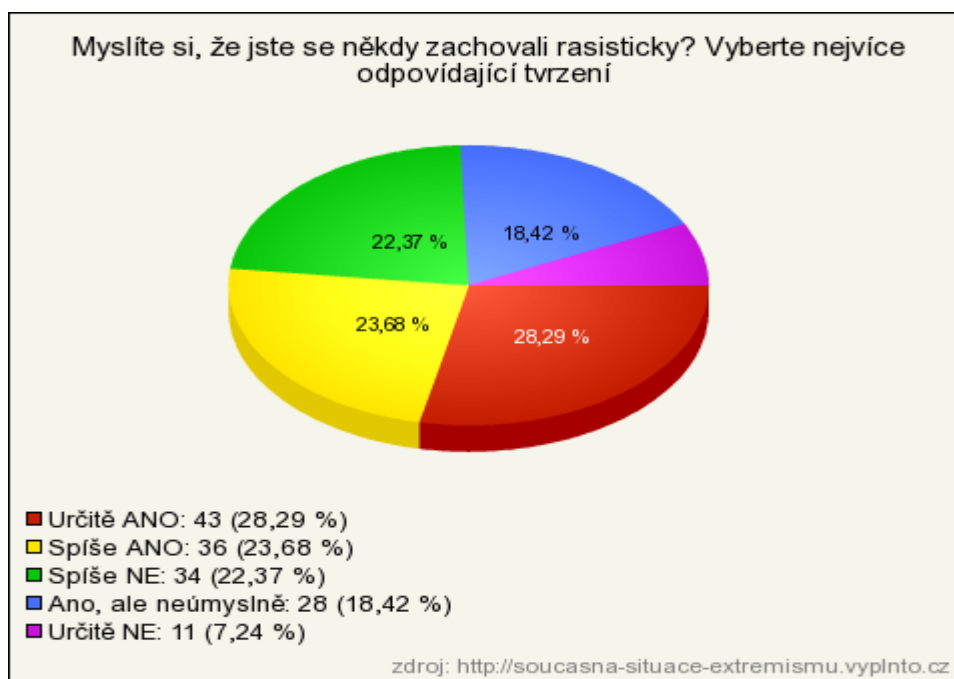
Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA R: OTÁZKA Č. 18 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

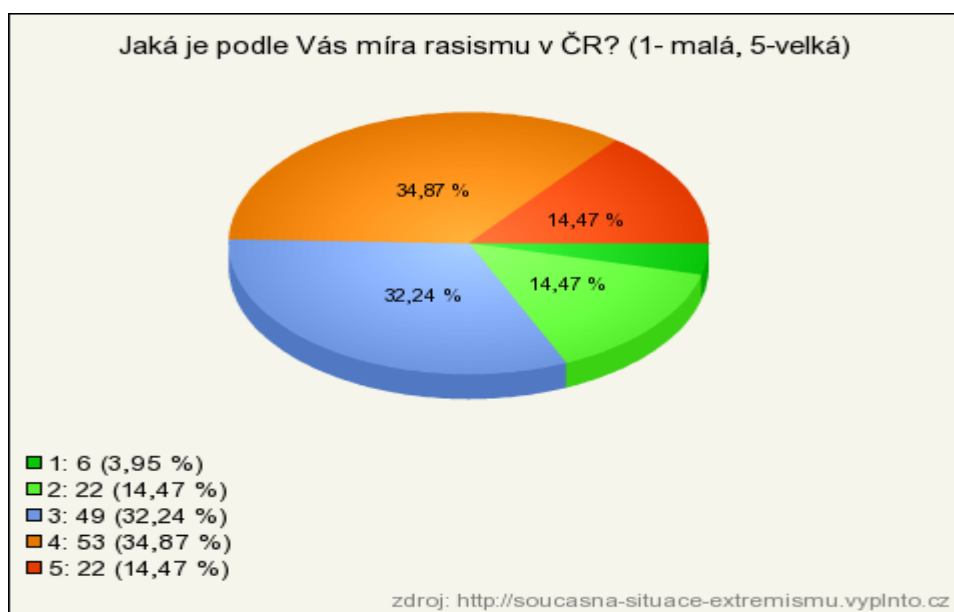
Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA S: OTÁZKA Č. 19 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDRĚNÍ.

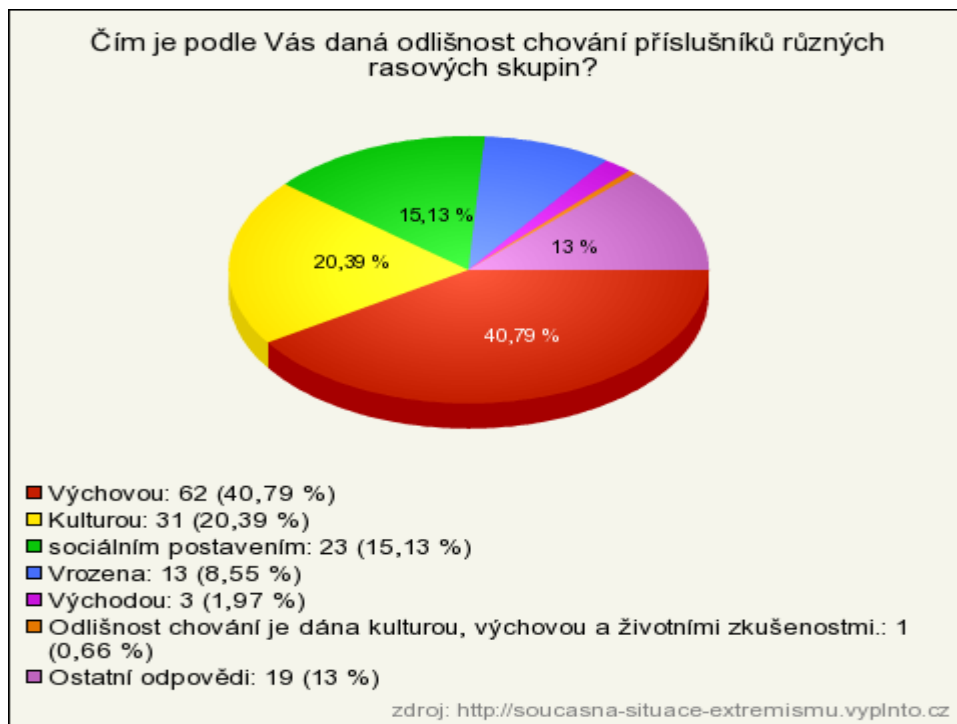
Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA T: OTÁZKA Č. 20 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA U: OTÁZKA Č. 21 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA V: OTÁZKA Č. 22 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

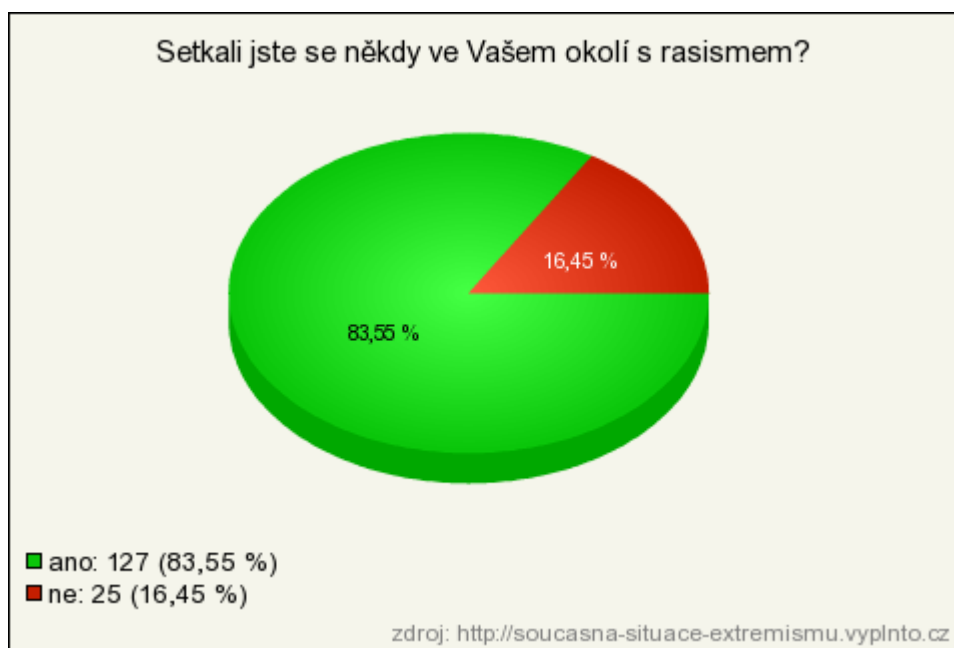

PŘÍLOHA W: OTÁZKA Č. 23 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDRĚNÍ.

Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA X: OTÁZKA Č. 24 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

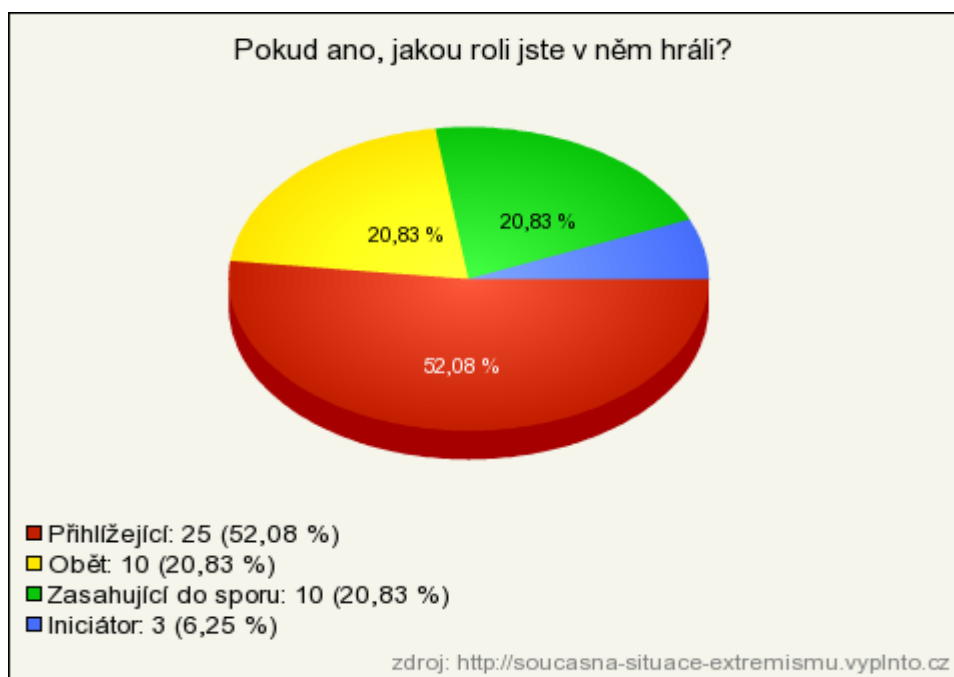
Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA Y: OTÁZKA Č. 25 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

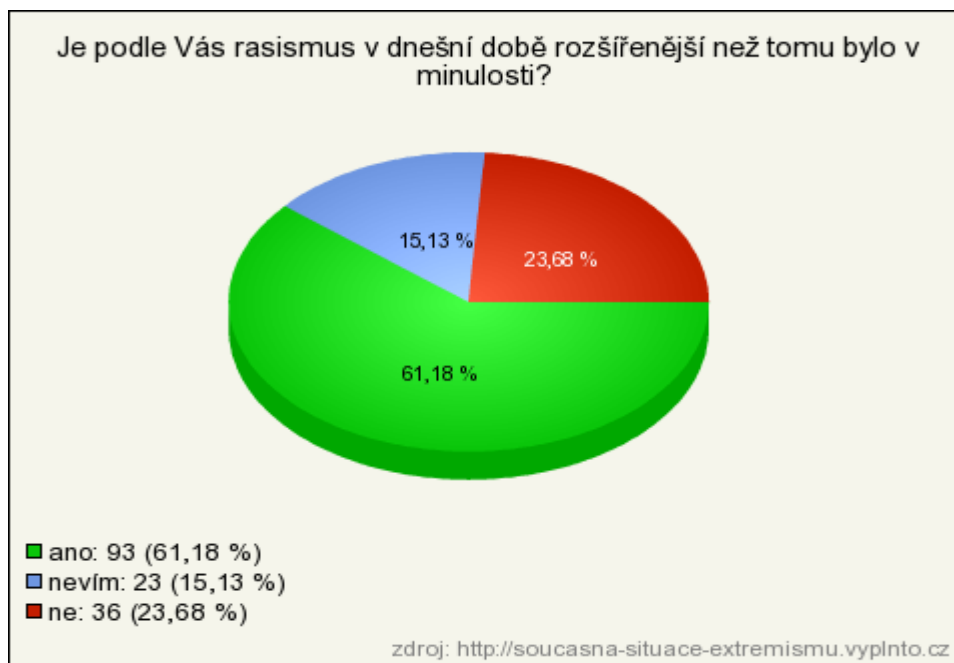
Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA Z: OTÁZKA Č. 26 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDŘENÍ.

Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA A1: OTÁZKA Č. 27 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDRĚNÍ.

Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření

PŘÍLOHA B1: OTÁZKA Č. 28 V PROCENTUÁLNÍM A GRAFICKÉM VYJÁDRĚNÍ.

Zdroj: zpracováno podle vlastního šetření